

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, MEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 80. SZÁM.

Debrecen, 1938 április 9 szombat

ARA: 12 FILLÉR

Blum kormánya lemondott

A francia miniszterelnök élesen összetűzött a szenátussal, mely nagy szótöbbséggel leszavazta pénzügyi javaslatait Daladier a designált miniszterelnök

Páris, április 8. A szenátus ülése előtt még erősebb karhatalmat rendeltek ki a szenátus elé, mint tegnap. A Luxemburg-palota felé vezető utcákat megszállta a rendőrség és a mozgőgárda osztagai.

Az ülést délután 3.05 órakor nyitotta meg az elnök, aki bejelentette, hogy a kormány kéri a pénzügyi javaslatok haladéktalan vitáját.

Gerday szenátor, a szenátus pénzügyi bizottságának főelőadója ismertette a kormány pénzügyi terveit. Hangoztatta, hogy a szenátus csak az ország érdekeit tartja szem előtt, amikor visszautasítja a kormány pénzügyi javaslatait.

Blum miniszterelnök lépett a szónoki emelvényre. Önök el akarják vetni ezt a javaslatot — mondta emelt hangon a miniszterelnök, — de mit fognak cselekedni holnap? Okvetlenül megoldást kell találni. Melyik az a megoldás, amelyet szembeállítanak a mi terüinkkel? Itt vannak a kinstár kiadásai, amelyek összesen 50 milliárdot érnek el. 35 milliárd kifizetése még hátra van. Két év óta a kölcsönök már nem elegendők a kinstár szükségleteinek fedezésére.

A miniszterelnök rátért ezután a politikai helyzetre. A munkásosztály tudatára ébredt jogainak. Önöknek nincs is joguk dönteni e politikai kérdésben. Ez a jog kizárólag az általános választójog alapján egybegyűlt Házat illeti meg. (Nagy mozgás.)

Jeanneney elnök itt félbeszakította a miniszterelnököt: A szenátusnak — mondotta az elnök a szenátorok élénk helyeslése közben — mint a köztársaság törvényhozó testületének alkotmányos joga, hogy teljes függetlenséggel a saját meggyőződésének megfelelően hozza meg határozatait és a miniszterelnökre tartozik ezután, hogy ezek következményeit levonja.

Blum miniszterelnök kijelentette, hogy a köztársasági egyetértést veszélyezteti, ha a szenátus kilép eddigi szokásos tartózkodásából és túllépi azokat a határokat, amelyeket ön maga szabott magának. Mostmár másodízben történik — mondta befejezésül —, hogy a szenátus szembe akar helyezkedni a Ház többségével. A köztársaság érdekében utoljára figyelmeztetem a szenátust, gondolja meg most mit cselekszik.

Utána Calliaux, a szenátus pénzügyi bizottságának elnöke lépett

a szószekre. Részletesen bírálta a kormány javaslatát. Befejezésül kijelentette, hogy a szenátus büszke a maga előkelő szerepére és hűdegen hagyja az uccának és a sajátjának minden támadása, amelyet megvetésére sem méltat.

A szenátus 223 szavazattal 49 ellenében kimondta, hogy nem tér át a kormány pénzügyi javaslatának részletes megvitatására.

Blum és a szenátus összeesapásában voltaképpen a népfront totális politikája mérkőzött az al-

kormányos irányzattal. Meglepetést keltett az a hír, hogy Blum miniszterelnök a szenátus ülése után a kormány együttes lemondásának azonnali benyújtása helyett este egynegyed 8 órára minisztertanácsot hívott egybe.

A kormány tagjai este háromnegyed 8 órakor eltávoztak a miniszterelnökségről és az Elysée palotába mentek, hogy átnyújtsák Lebrun elnöknek lemondásukat.

A kormány tagjai negyedóra hosszat maradtak az elnöknel.

A zsidóság arányszámáról szóló törvényjavaslat teljes szövege

Darányi miniszterelnök tegnap benyújtotta a javaslatot a képviselőházban

Budapest, április 8. A zsidóság a gazdasági és kulturális életben 20 százalékos arányszámát megállapító törvényjavaslatot Darányi Kálmán miniszterelnök benyújtotta pénteken a Házban.

Címe: *Törvényjavaslat a társadalmi és a gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról.*

A javaslat szövege így hangzik:

1. §. Felhatalmaztatik a magyar királyi miniszterium, hogy a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosítása végett szükséges és halaszthatatlannul sürgős intézkedéseket a jelen törvény kihirdetésétől számított három hónap alatt az alábbi szakaszokban megjelölt tárgykörben és alapelvek szerint rendeletben tegye meg abban az esetben is, ha az intézkedés egyébként a törvényhozás ügykörébe tartoznék.

Sajtó és színház

2. §. Utasítatik a magyar királyi miniszterium, hogy:

a) akár időszakai, akár nem időszakai lap kiadója, szerkesztője, vagy a lapnak állandó munkaviszonyban álló munkatársai részére sajtókamara;

b) színművészek, filmszínészek, színházi és filmrendező, úgyszintén színművészeti, filmművészeti ügyvezetők és ügykezelők, valamint a színházaknál és a filmparban alkalmazott művészeti segéd-személyzet (karszemélyzet) részére színművészeti kamara felállításá-

ról gondoskodjék.

Akár időszakai, akár nem időszakai lap kiadója, szerkesztője vagy a lapnak állandó munkaviszonyban álló munkatársa csak az lehet, aki a sajtókamara tagja.

Színháznál, mozgőfényképet előállító vállalatnál az 1. bekezdés b) pontjában meghatározott foglalkozások körében rendező, előadó, vagy művészeti segéd-személyzet tagjaként csak azt szabad alkalmazni, aki a színművészeti kamara tagja. A vallás- és közoktatási miniszter indokolt esetben közérdekből kivételt tehet.

3. §. A sajtókamarának, úgyszintén a színművészeti kamarának tagja csak magyar állampolgár lehet. A tagság egyéb feltételeit a magyar királyi miniszterium rendeletben állapítja meg.

4. §. A sajtókamara, úgyszintén a színművészeti kamara tagjaiul zsidók csak olyan arányban vehetők fel, hogy számuk a kamara összes tagjai számának 20 százalékát ne haladja meg.

Hadirokkant, tűzharcos és 1919 augusztus 1-e előtt áttért nem számít a 20 százalékba

Ebbe a 20 százalékba nem lehet beleszámítani a hadirokkantat, a tűzharcost, úgyszintén azt, aki az 1919. évi augusztus hó 1. napja előtt tért át valamely más felekezetre és azóta megszakítás nélkül ugyanannak a felekezethez tagja,

Amikor az Elysée palotát elhagyták, Blum miniszterelnök ezeket mondta a nyilatkozatot kérő újságíróknak:

— A nyilatkozattétel nem tartozik a folyó ügyek vezetésére.

Az újságírók ezekből a szavakból állapították meg, hogy Blum és kormánya lemondott s a szokásos kifejezés szerint megbízatást nyert a folyó ügyek vitelére.

Lebrun elnök péntek este 9 órakor Jeanneneyvel, a szenátus, feltehetőleg pedig Herriottal, a Ház elnökével folytatott megbeszélést. Tíz órára kérette az Elysée palotába Daladiert, akinek felajánlotta az új kormány megalakításával való megbízást.

Daladier este 11 órakor hagyta el az Elysée palotát s a következőket jelentette ki:

— Azt gondolom, hogy az új kormányt császárnapi délig lelkesebb meg kell alakítani.

vagy pedig ilyen szülőtől származik.

5. §. Akár időszakai, akár nem időszakai lapnál állandó munkaviszonyban álló munkatársul a 4. § első bekezdése alá eső személyeket csak olyan arányban szabad alkalmazni, hogy számuk az állandó munkaviszonyban álló munkatársak számának 20 százalékát ne haladja meg; bármely eminen kifizetett illetményük évi összegét pedig nem haladhatja meg az ilyen munkaviszonyban álló összes munkatársak bármely eminen járó illetményei évi összegének 20 százalékát.

Ezeket a rendelkezéseket a munkaadó az 1939. évi december 31. napjáig köteles végrehajtani. A magyar királyi miniszterelnök a végrehajtás módjára utasításokat adhat és közérdekből indokolt esetben a jelen paragrafus rendelkezései alól kivételt tehet. A jelen paragrafus rendelkezéseit nem lehet alkalmazni azokra a lapokra, amelyek kizárólag hitéleti kérdésekkel és a felekezet ügyeivel foglalkoznak.

6. §. A vallás- és közoktatási miniszter állapítja meg, hogy egyes színházaknál, úgyszintén mozgőfényképet előállító egyes vállala-

— Aki túlsokat evett, vagy ivott es rosszul érzi magát, annak egy pohar természetes Ferenc József keserűviz igen gyorsan és alaposan kitisztítja gyomrát és a beleit és felfrissíti egész szervezetét. Kérdezze meg orvosát.

toknál milyen arányszámban lehet a 4. § 1. bekezdése alá eső személyeket az 1. § 1. bekezdésének b) pontjában meghatározott munkakörben alkalmazni.

7. §. Ügyvédi, mérnöki, orvosi kamarák tagjaiul a 4. § 1. bekezdése alá eső személyeket csak olyan arányban lehet felvenni, hogy számuk az összes tagok számának 20 százalékát ne haladja meg. Mindaddig, amíg az egyéb kamarai tagok arányszáma az összes tagok számának 80 százalékát el nem éri, a 4. § 1. bekezdése alá eső személyt a kamara csupán az újonnan felvett tagok 5 százaléka erejéig vehet fel. Az illetékes miniszter a kamara felterjesztésére indokolt esetben közérdekből kivételt tehet.

Vállalatok numerus claususa

8. §. Az 1937. évi XXI. tc. hatálya alá eső olyan vállalatnál, amelynél tisztviselői, kereskedősegédi, vagy más értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak száma 10, vagy ennél több, a 4. § 1. bekezdése alá eső személyeket csak olyan arányban szabad alkalmazni, hogy számuk a vállalatnál értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak számának 20 százalékát ne haladja meg és bármi címen kifizetett illetményük évi összege ne haladja meg az értelmiségi munkakörben alkalmazottak bármi címen járó illetményei évi összegének 20 százalékát.

Az a vállalat, amelynél az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak számában a 4. § 1. bekezdése alá eső személyek száma az előző bekezdésben meghatározott arányszámnál nagyobb, a 4. § 1. bekezdése alá eső személyi értelmiségi munkakörben csupán az újonnan felvett tagok 5 százaléka erejéig vehet fel mindaddig, amíg a 4. § 1. bekezdése alá eső személyek száma az értelmiségi munkakörben az előző bekezdésben meghatározott arányszámot meghaladja.

Az arányszám egyenletes elosztásának részletes szabályait a magyar királyi miniszteriummal rendeltetett állapítja meg olyképpen, hogy szabály szerint el kell érni az előbbi bekezdésben meghatározott arányszámot az 1943. évi június hó 30-ik napjáig. Ezt a határidőt az illetékes miniszter indokolt esetben közérdekből 1948. évi június hó 30-ik napjáig meghosszabbíthatja. Az illetékes miniszter a jelen bekezdésben meghatározott rendelkezések alól indokolt esetben közérdekből kivételt tehet.

Az 1937. évi XXI. tc. hatálya alá eső olyan vállalatnál, amelynél a

tisztviselői, kereskedősegédi vagy más értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak száma 10-nél kevesebb, a 4. § 1. bekezdése alá eső alkalmazottaknak a többi alkalmazottal szemben az 1938. évi március hó 1-ső napján fennálló arányszámot a 4. § 1. bekezdése alá eső személyek javára megváltoztatni nem szabad.

Felhatalmazatik a magyar királyi miniszterium, hogy a jelen törvény rendelkezéseinek végrehajtása végett, valamint az értelmiségi munkanélküliség leküzdésére szolgáló intézkedések céljából adatszolgáltatási kötelezettséget állapítson meg, hogy gondoskodjék az adatszolgáltatás helyességének ellenőrzéséről, továbbá, hogy rendelkezéseinek megszegését vagy kijátszását kihágásnak minősíthesse és hogy a kihágás büntetésére az 1931. évi 26. tc. 3.

Százezer pengő felesleggel zárul az állami költségvetés

A tegnapi betérjesztett 1938—39. évi állami költségvetés fontosabb adatai a következők:

I. Állami közigazgatás: Kiadások 848.3 millió pengő. Bevételek 878.5 millió pengő. Felesleg 30.2 pengő. **II. Állami üzemek:** Kiadások 486.6 millió pengő. Bevételek 456.5 millió pengő. Hiány 30.1 millió pengő.

Ezek szerint a magyar állam 1938—39. évi költségvetése összesen 1335 millió pengő bevételt és 1334.9 millió pengő kiadást tün-

KALAPOT

Frank Imrétől

Arany Bika

Takarékos! 44

§-ában foglalt rendelkezéseket állapíthassa meg, végül arra is, hogy a rendelkezéseket kijátszó vagy megszegő vállalat élére a vállalat költségére vezetőt rendeljen mindaddig, amíg a rendelkezéseknek a vállalat eleget nem tett.

5 millió pengőt meg nem haladó saját tőkével rendelkező pénzintézetek estek a Pénzügyi Központ kötelező revíziója alá. Végül Teleszky János kérdésére kijelentette, hogy a rendelet hatálya csak a jövőben alkalmazandó vezetőkre terjed ki. A bizottság a rendeletet változtatlanul elfogadta.

Mikecz igazságügy-miniszter a kormányzónál

A kormányzó Mikecz Ödön igazságügyminiszter pénteken délelőtt fél 11 órakor kihallgatáson fogadta. A miniszter a tereje körébe eső ügyekről tett jelentést.

Készülődés a vasárnapi ausztriai népszavazásra

Bécs, április 8. Bardolf báró altábornagy felhívta a régi hadsereg szavazásra jogosult tagjait, hogy április 10-én igennel szavazzanak.

A szombati napot Hitler kancellár Bécsben tölti és este nyolc órakor intézi utolsó szövegét a választások előtt a német néphez. A beszédet valamennyi német és német-osztrák rádió állomás közvetíti és mind Ausztriában, mind Németországban csoportosan fogják hallgatni a választók hangszórókon és rádiós át a kancellár szavait. A beszéd után a bécsi gyűlés közönsége az úgynevezett Németalföldi Imádságot énekli el és ugyanakkor egész Németországban éneklik az imát. Közben Innitzer bíboros rendeletére még megkondulnak a templomok hangjai. A szombati napot nagyszabású felvonulás fejezi be.

A népszavazás vasárnap reggel hét órakor kezdődik. Bűrcsel körzetvezető újabb felhívást adott ki, amelyben felszólítja a választókat, hogy mindenki

Húsvétra

Legszébb ajándék egy szép szöveg vagy biblia a „MELIUSZ” könyvkereskedésből

legalább annyira aktív részt vegyen a választási propagandában, hogy egy második szavazásra jogosultat hozzon magával az urnához. A választás napjára alkoholtilalmat rendeltek el, amely délután öt óráig tart.

Bécs város uccáinak feldíszítésén a munkások ezrei állandóan dolgoznak. Bécs, április 8. Szombaton lesz a „Nagy német birodalom napja”, amelyre óriási előkészületeket tettek. Hitler vezér és kancellár és Göbbels propagandaminiszter a szombati napot Bécsben tölti.

Linz, április 8. Hitler vezér és kancellárnak, aki a pénteki napot itt töltötte, a nagy német birodalom összekovácsolásának jelképeként átnyújtottak egy ötezer éves kőbaltát. A kőbaltát 1933-ban Stajer mellett találták egy hidépítési alkalmával. A vezér megköszönte és a linzi tartományi múzeumnak adta át a ritka darabot.

Rendelet az árak ellenőrzéséről és a bankigazgatókról

Budapest, április 8. A 33-as bizottság pénteken ülést tartott. A napirend első pontja az áralakulás hatályosabb ellenőrzése tárgyában kibocsátandó rendelet volt. A rendelettervezet Koós Zoltán előadó ismertette. Rámutatott arra, hogy az egymilliárdos beruházási program megvalósításával kapcsolatban szükségesnek mutatkozik, hogy az áralakulás ellenőrzése az eddiginél hatályosabbá tetsék. Ezt előzve a rendelet, mely „ár-kormánybiztos” kinevezéséről is szól.

Imrédy Béla közgazdasági miniszter részletesen válaszolt a felszólalók által felvetett kérdésekre és szempontokra s megvilágította azokat az indokokat, amelyek a rendelet előterjesztett szövegezésének alapjául szolgálnak. Megjegyezte, hogy a szellemi szabadpályákon működők, például orvosok és ügyvédek díjainak megállapítása nem tartozik a kormánybiztos hatáskörébe. Rámutatott továbbá a mezőgazdasági árképződés és a kormány mezőgazdasági árpolitikájának összefüggéseire, amelyekből önértetőleg követke-

zik, hogy a kormánybiztosnak a működése egyes kivételek és feltételek indokolt eseteknél eltekintve nem öleli fel a mezőgazdasági termelői árak területét.

A bizottság a rendeletet változtatlan formában elfogadta.

Az előadó ezután a nagyobb pénzintézetek, valamint a biztosító magánvállalatok vezető állásainak betöltéséről szóló rendeletet ismertette, amelyhez elsőnek Csilléry András szolt hozzá, aki a rendelet hatályának a kis pénzintézetekre való kiterjesztését is javasolta.

Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter rámutatott arra, hogy a betétesek érdekeinek védelmében országos közérdek fűződik ahhoz hogy a pénzintézetek, valamint az összes biztosítási magánvállalatok vezetői kellő szakképzettséggel, előrelátással s rátermettséggel rendelkezzenek. Az a körülmény, hogy vétőjogot a Nemzeti Bank és a Pénzügyi Központ gyakorolják, biztosítékot nyújt arra, hogy a rendelet végrehajtásánál kizárólag a közérdeki szempontok fognak érvényesülni. Bejelentette, hogy legközelebb rendeletet ad ki, amellyel a Pénzügyi Központ kötelező revízióját kiterjeszti mindazokra a pénzintézetekre, amelyeknek saját tőkéjük a 20 millió pengőt nem haladja meg. Eddig ugyanis csak az

Viaszinház

Egy orosz énekesnő és két osztrák katonatiszt szerelmi regénye:

Nina Petrovna!

Csak 16 éven felülieknek!
Magyar világhíradó.

Már most rendelje meg

Husvétra

a finom

Bőde-féle pácolt sonkát

Csapó-utca 8. Kossuth-utca 57.

Telefonon is: 19-54. és 26-77.

Szanatóriumban kapta a halálos fertőzést Hatvany Valéria bárónő

London, április 8. A londoni törvényszék pénteken tartott zárt tárgyalást Hatvany Valéria bárónő. Homolka Oszkár felesége halálának okairól. Megállapították, hogy az elhunyt egy régi műtét utóhatásai által előidéztet fájdalommal

mai csillapítására egy londoni sanatóriumban befecskenézést kapott, amelyek halálos fertőzést idéztek elő. Még nem sikerült kideríteni, hogy a fertőzést a fecskendő, vagy a használt szer okozta-e?

Két keszthelyi gazdász a Balatonba fult

Felborult a vitorlás.

Keszthely, április 8. Kettős halálos vitorlás katasztrófa történt szerdán délután a Balatonon. Simai Lajos keszthelyi gazdász, az ismert vitorlásversenyző, négy gazdaszártsárával együtt vitorlás kirándulásra indult a könnyű szélben. Visszatértük a késő délutáni órákra várták, helyettük Balatonberényből az az értesítés jött, hogy az öt gazdaszárts Keszthelytől mintegy öt-hat kilométer távolságban katasztrófa érte: vitorlásuk felborult.

A hírt maga Simai vitte Balatonberénybe, holtfáradtan és dide-

regve úszott partra és kétségbeesetten mondta a hozzá siető embereknek, hogy társai halálos veszedelemben forognak a Balatonban. Csónakba ültek és kiveztek a tóra, de a segítség már későn érkezett, mert Monda Kálmán és Komlóssy István gazdaszártsok halottak voltak. A másik két fiatalember, Schmiéd Kálmán és Marinovics István nem sokáig tudták volna tartani magukat a Balaton hideg vizében, annyira lehült a testük, hogy a göresöktől már sem a karjukat, sem lábukat mozgatni nem tudták.

Véres közelharc fegyverhasználatnál a rendőr és ittas fuvarosok között a Kassa uton

A Kassa úton egyik vendéglő előtt tegnap este háromnegyednyolc óra tájban ittas fuvarosok hatalmas botrányt provokáltak. Erőszakos fellépésük következtében a veszélyes helyzetben levő rendőr kénytelen volt fegyverét használni.

Az eset hatalmas felzúdulást keltett, többszázfőnyi tömeg gyűlt össze a helyszínen és tanúja volt a rendőr és az ittas emberek viaskodásának. Az esetet egyébként a rendőri jelentés a következőkben adja elő:

Pénteken este háromnegyed 8 órakor Vajda Sándor rendőrfőtörzsőrmester, aki a Kassa út egyik szakaszán posztolt, arra lett figyelmes, hogy az egyik vendéglő előtt három szekér áll, melyek nem voltak kivilágítva és őrizetlenül állottak. Odament a szekerekhez, hogy a rajtuk levő névtábláról megtudja tulajdonosoknak a nevét. Közben kijött egyik fuvaros a koetsmából s a rendőr igazolásra szólította fel. A már ittas fuvaros megtagadta az igazolást, mire a rendőr figyelmeztette, hogy kénytelen lesz bekísérni. Közben kijött a koetsmából az ellenszögű fuvaros két társa is.

Egyiket ismerte személyesen a rendőr, a másik pedig mindjárt az első felszólításra bement a nevét. Azt a fuvarost aki nem akarta magát igazolni, a rendőr felszólította, hogy kövesse a rendőrségre. A fuvaros erre Vajda Sándor rendőrré támadt és nyomban segítségére sietett másik két társa is. Heves dulakodás fejlődött ki a rendőr és támadói között. Vajda Sándor rendőrfőtörzsőrmesterrel hárman sem bírták, lerázta támadóit magáról. Dulakodás közben azonban derékszíja Juhász Péter fuvaros, Belleglő 211 szám alatti lakos kezében maradt a rajta levő revolverrel együtt. A rendőr ekkor előretolta kardját s felszólította mindhármójukat, hogy kövessék, majd mikor látta, hogy a helyzet veszedelmessé válik, kénytelen volt fegyverét használni és Vida Sándor fuvaros, olajlúji lakosnak a homlokára sújtott a karddal. Vidát elborította a vér s Juhász erre a fordulatra a nála levő revolverrel menekülni kezdett. Vajda rendőr egészen a Kossuth ucai temetőig üldözte, ahol nyomát vesztette. Visszatért a Kassa úti helyszínre, ahol a dulakodás alatt és után összegyűlt háromszáz főtényi tömegnek egy közben odaesatlakozott Moldvai Sándor nevű egyén a rendőri jelentés szerint izgatott szónoklatot tartott. Vajda Balázs rendőr erre bekísérte mindhármójukat a rendőrségre, a homlokán sérült Vida Sándor sebét előbb a mentőállomáson bekötöztette.

A rendőrség központi ügyeletén vitéz Boskó Mihály rendőrfőfelügyelő személyesen vett jelentést az esetről s dr. Répássy István rendőrfogalmazó, ügyeletes tiszt irányítása mellett megindult a vizsgálat. Az orvosi vizsgálat mindhárom fuvarost ittasnak találta. A fuvarosok egyébként tagadták, hogy megtámadták volna a rendőrt. A kihallgatás befejezése után Eles Sándor detektív motorkerékpáron a fegyverrel elmenekült Juhász Péter keresésére indult. Vajda Sándor rendőrfőtörzsőrmester sértetlenül került ki a közelharcból, mely egész este nagy izgalmat okozott a Kassa út környékén.

Hungária filmszínház

Ma is: 5, 7, 9 órákor
az

Elcserélt ember

a kettős főszerepben
KISS FERENC

Kísérő műsor és világhíradó!

Az Apollóban

MA: fél 5, fél 7, fél 9-kor:
másodszor a

Honfoglalók

Főszerepben:
JOEL MAC CREA és
FRANCIS DEE.

Világhíradó!

*Már mi is tudjuk
hogy
Husvétra*

szövetet
selymet
cipőt
öltönyöket
ruhákat
kabátokat
női és férfi divatcikkeket
legjobbat, legszebbet,
legolcsóbban

Benyáts ÁRUHÁZ-ban

vásárolhatunk.

Heinlein tömegtüntetésre hívja fel híveit

Prága, április 8. Heinlein, a szudéta németpárt vezére felszólította a szudéta németeket, hogy örömmel vegyék a vasárnapi népszavazás felett tömegtüntetéssel juttassák kifejezésre, mielőtt még betiltanak a nyilvános gyűléseket.

London, április 8. A Daily Telegraph prágai levelezője úgy értesül, hogy a cseh parlament kormánytámogató pártjai megegyeztek, hogy Hodza cseh miniszterelnök engedményeket tehet a szudétanémeteknek, mégpedig a következő határokon belül:

1. Csehszlovákia külpolitikája nem változtatható meg.

2. Területi önkormányzatot nem lehet adni.

3. A szudétanémetek tanúsítsanak feltétlen hűséget az állam iránt és szüntessék be az államellenes propagandát.

A levelező szerint a szudétanémetek nem hajlandók ezeket a határokat elfogadni s a csehszlovák-orsz egyezmény elejtését és területi önkormányzatot követelnek. Heinlein Konrád, a szudétanémetek vezére kijelentette, hogy olyanféle dualizmust követel, mint amilyen Ausztria és Magyarország között állott fenn a régi Habsburg birodalomban.

Franco katonái már látják a tengert

Zaragoza, április 8. A Havas iroda különtudósítója jelenti, hogy Tremp elfoglalása következtében a nemzetiek szabadon nyomulhatnak előre a leridai arcvonal minden részén. A trempi nagy gátnál százmillió köbméter víz zudult volna a nemzetiekre, ha a köztársasá-

giak felrobbantották volna a gáttat. Ez a hatalmas víztömeg elsöpörte volna az egész támadó sereget minden felszereléssel, anyaggal együtt elvágta volna az összeköttetést a Lerida előtt álló csapatokkal.

A légió csapatai az Ebro déli folyásánál, a tortosai szakaszon tovább nyomultak előre és elfoglaltak három magaslatot, valamint két községet. A Santa Aguedából kiinduló galíciai csapatok meg szálltak három magaslatot, majd birtokukba kerítették Turmell községet, ahonnan már tisztán látható a tenger.

Husvétra

Raglán 39-80 le 5% p. e. P 37-80

Felöltő 19-80 P 18-80

Eső kabát 13-80 P 13-10

Ballonkabát 29-80 P 28-30

Öltöny mellény nélkül 26-80 P 25-46

Grünfeld

uriszabóság

Kistemplom mellett

Reményi-Schneller pénzügyminiszter az új költségvetésről, az adózás reformjáról s a milliárdos tervről

A zsidóság arányszámáról és a sajtórendészetről szóló javaslat benyújtása után bizonytalan időre elnapolta a képviselőház ülését

Budapest, április 8. Nagy érdeklődés nyilvánult meg a képviselőház tegnapi ülése iránt, mikor is a pénzügyminiszter költségvetési expozéja hangzott el és benyújtásra került a beruházási javaslat, valamint a zsidókérdés megoldására irányuló javaslat.

Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter általános figyelem között állott fel szólásra. Beterjesztette az állam költségvetését s a beruházási javaslatot. Azután elmondta expozéját.

Hangoztatta a pénzügyminiszter, hogy 1931. óta a most benyújtott javaslat az első, mely egyensúlyban van, vagyis deficitmentes. A költségvetés deficitmentesége három tényezőre vezethető vissza, a bevételek kedvező alakulására, az üzemek helyzetének javulására és arra, hogy az állami adóssághoz tartozó egyezményeket egyezményeket folytán csökkenteni lehetett. A múlt évi 68 milliós deficit már nem fog jelentkezni a zárszámadásban. Az üzemek bevételei figyelemreméltó. A vasút 29 milliós, a posta 4 milliós, az Állami Vasgyár 24 milliós bevételmelegedést ért el.

Ismertette aztán a miniszter a költségvetés mérlegét, mely 103 ezer pengő felesleggel végződik. Elismeréssel emlékezik meg ezzel kapcsolatban a nemzet áldozatkészségéről és a sokszor emlegetett névtelen adófizetőkéről. Részletesen ismertette a kiadásokat. Huszonhét millió pengő a mindenki szívéhez legközelebb eső tárcának a dotálására fordítatik. (Taps, éljenzés.)

Hangoztatta, hogy elsősorban a honvédelem fokozására kell törekedni. A személyi kiadások emelkedését főleg az állástalan ifjúság elhelyezése indokolja.

Arányos és igazságos közteherviselés

Kijelentette a pénzügyminiszter, arra törekszik, hogy a közterhek tekintetében minél teljesebben valósítsák meg az arányos és igazságos teherviselést.

Első lesz egy új társulati adó törvény megvalósítása, amely előkészítés alatt áll. A jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó jogszabályokat is megváltoztatjuk majd olyképp, hogy a nem fundált és mobil vagyonok megfelelő módon vegyék ki részüket a közteherviselésből is. A jelenlegi szövevényes eljárás helyett a fix adóztatást kívánjuk bevezetni a tulajdonos által lakott kis családi házak tekintetében. A földadó terén is jobb elosztást kívánunk megvalósítani, az egészen kis haszonbérletek mentesülnek a kereseti adó alól. Ezzel kapcsolatban foglalkozunk az egyes adópótlékok csökkentésével és itt meg fogjuk vizsgálni, hogy az egyes adókedvezmények indokoltak-e vagy nem.

Gazdasági helyzetünk javulása

Ezután a valuta- és a hitelpolitikával foglalkozott. Megállapította, hogy a világgazdasági helyzetben a múlt év tavaszán hanyatlás állott be. Számolni lehet azzal, hogy ez csak átmeneti hullámozást je-

lenti a világgazdasági helyzetnek. Ezután Magyarország gazdasági helyzetéről beszélt.

— Gazdasági helyzetünk alakulása — mondotta — sok tekintetben hasonló, bár nem teljesen azonos a világgazdasági helyzettel.

A gazdasági depresszió néhány esztendeje óta a legutóbbi években gazdasági helyzetünk örvedetes javulását és a gazdasági tevékenység élénkülését látjuk.

— Sok jel arra mutat, hogy a múlt év őszi tapasztalt hanyatló irányzat csak átmeneti jellegű.

Gazdasági életünk alapjai az utolsó években bizonyos vonatkozásokban megerősödtek.

Azt fejtegette ezután a miniszter, hogy az áralakulást az eddiginél hatékonyabb mértékben kell ellenőrizni.

Hitelügyi helyzetünk számottevően javult, a betétállomány emelkedett.

A gazdavédetség megszüntetése

A pénzügyminiszter ezután a mezőgazdasági védetségéről beszélt. Hangsúlyozta, hogy a védetség megszüntetése csak oly módon vihető keresztül, hogy a mezőgazdaság helyzete védetség nélkül is szilárd alapokon nyugodjék. Nem közömbös ugyanis, hogy kinek a kezében van a magyar falu?

Az egymilliárdos terv

A pénzügyminiszter ezután ismertette az egymilliárdos beruházási terv részleteit. Az egymilliárd kétötöd részét, négy százmillió pengőt kölcsönművelettel fedezik.

Az egymilliárd másik részét, hatszáz millió pengőt egyszerű vagyonadó jellegű beruházási hozzájárulásból kívánják megszerezni és pedig a lakosság teherbíró részétől.

A magánszemélyeket illetőleg két korrekciót alkalmaznak. A hozzájárulás összegének megállapításában a földbirtok értékének csak ötvenleadrészt veszik számításba, reparálni akarván azokat a rossz idők, amelyeket a mezőgazdaság elszenvedett.

Ezzel a földbirtok általános megterhelése 5 százalék lesz. Magánszemélyeknél ez a megterhelés általában 8 százalék lesz, a vállalatoknál a megterhelés 10—20 százalék között fog mozogni.

A második korrekció az, hogy a háztulajdonnal kapcsolatban megkülönböztetést kívánunk érvényesíteni. Ez a megkülönböztetés az adómentes és adóköteles házak tulajdonosai között lesz. Az előbbieknél figyelembe veszik, hogy mennyi a házadómentességből

még hátralevő időtartam! Ezáltal a kisebb házak hozzájárulása lényegesen csökkenteni fog, ellentétben az adómentes nagyobb házakkal, amelyeknek terhe viszont emelkedik.

Figyelmeztetés az ingó vagyon tulajdonosaihoz

Az ingó vagyonok is megfelelően ki fogják venni részüket ebből a munkából, mert türethetetlen, hogy az ingó vagyon milyen kevéssé vette ki részét a nemzet terheiből. Alkalmat adunk az ingó vagyon őszi bevallására. Nem szívesen, de büntetlenséget biztosítunk és még devizaamnesztiát is javaslatba hozunk. Itt erről a helyről kívánom felhívni a figyelmet, hogy az ingóvagyonok tulajdonosai éljenek ezzel az utolsó alkalommal, mert ha ezt most nem teszik és elmulasztják, akkor a javaslatban tervezett büntetéseken felül egészen az elkobzásig és a kisajátításig fogunk elmenni. (Nagy taps a kormányparton.)

600 millió a honvédségre

A program célkitűzései általában ismeretesebbek, de most részletesebb tájékoztatást is tudok már nyújtani. A legkiemelkedőbb jelentőségű, a nemzeti létünk biztonságát jelentő beruházást honvédségünk korszerű felszerelésére irányozzuk elő, ez 600 millió pengőt tesz ki. A közlekedési hálózat kiépítésére 190 millió pengőt fordítunk. 50 millió jut a nagy utak kiépítésére és 30 millió az annyira fontos bekötő utak építésére. Husz millió pengőt posta és távirat-beruházásokra, 36 milliót vízügyi beruházásokra, öntözésre, csatornázásra, 20 milliót a telepítési folyamat meggyorsítására, 18 milliót a mezőgazdasági értékesítés fejlesztésére, a mezőgazdasági és kertészeti szakoktatás kiépítésére, 10 milliót a bányázatra, 30 milliót a falu egészségügyének és szociális viszonyainak előmozdítására, az ivóvíz-kérdés gyökeres rendezésére, 75 milliót pedig a mezőgazdasági hitel újjászervezésére.

Ahhoz azonban — folytatta a pénzügyminiszter, — hogy ez a program zavartalanul végrehajtható legyen, szükséges az egész magyar nemzet összefogása, jóakaratu megértése és felemelkedése olyan magaslatra, amelyre ez a nemzet mindig fel tudott emelkedni.

A pénzügyminiszter ezzel befejezte több mint egyórás expozéját.

A kormányparton lelkesen megtapsolták.

A miniszterelnök benyújtja a zsidókérdést

Darányi Kálmán miniszterelnök: Van szerencsém benyújtani a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról szóló törvényjavaslatot.

Az elnök enuncialta, hogy a törvényjavaslatot a Ház kinyomtatja és tagjai között szétosztja, majd bejelenti, hogy az igazságügyminiszter kíván szólni.

Mikecz Ödön igazságügyminiszter: Van szerencsém beteresztetni az állami rend megővése végett szükséges sajtórendészeti rendelkezésekről szóló javaslatot.

Sztranyavszky elnök enuncialta: a törvényjavaslatot a Ház kinyomtatja és tagjai között szétosztja.

Néhány pillanatig esend támadt, mire Sztranyavszky elnök Mikecz igazságügyminiszter felé fordult.

— Az igazságügyminiszter ur kíván még szólni?

Mikecz igazságügyminiszter tagadóan intett.

Sztranyavszky Sándor elnök: Ezzel végeztünk napirendünkkel. Minthogy tárgyalásra kész ügy nincs a Ház előtt, javasolom, hogy ülésünket bizonytalan időre napoljuk el. Amint annak szüksége felmerül, a Ház összehívása iránt intézkedni fogok.

A felsőház ülése

A felsőház tegnap elfogadta Hóman Bálint kultuszminiszter felhatalomlását a kultúrjavaslatokat. Azután a mezőgazdasági munkások öregségi biztosításáról szóló javaslat tárgyalása következett. József főherceg hangoztatta, az ország létérdeke, hogy szociálisan kiegyensúlyozott legyen. Örömmel szavazza meg a javaslatot. Gróf Károlyi Gyula beszédében a nagybirtokokkal szemben megnyilvánuló felelőtlen propaganda ellen tiltakozott. Azt hangoztatta, hogy csak a nagybirtok tudja a mezőgazdasági munkásságot ellátni. Hegedűs Lóránt szólott még a javaslat-hoz, melynek vitáját szombaton folytatják.

Dr Hernádi tisztiorvos a munkásvédelemről

tartott előadást dr Hernádi Mihály m. kir. tisztiorvos, a Népszerű Főiskolai Tanfolyam keretében. A foglalkozással járó ártalmak egész sorát világitotta meg az előadó. Különösen a különböző ipari-por ártalmak veszélyességét domborította ki. A mezőgazdasági munkások az idő viszontagságainak jobban ki vannak téve, mint az ipari munkások. Tekintettel a szoron munkára a mezőgazdasági munkások még rosszabb helyzetben vannak az ipari munkásoknál. Étkészük is sokkal rosszabb. Különösképpen nagy gond fordítandó a tanoncvédelemre, a női munkások egészségi és erkölcsi nevelésére, védelmére is. A legrosszabb helyzetben e téren a házielöldek vannak.

Elmondotta, hogy az utóbbi évtizedben sok minden történt hazánkban is a munkásvédelem terén, mégis az egészséges munkahelyek építése, a megfelelő bérfizetése, fizetéses szabadság bevezetése, olcsó élelmiszerekkel, ruhával való ellátása, megfelelő szórakozás, sport, fürdési lehetőség nyújtása, a munkásgyermekek részére cserkészcsapatok létesítése, betegségi, öregségi rokkantsági járulékok minél szélesebb rétegeknek való juttatása emelheti a szociális jólétet és a munkások nemzeti gondolkodását.

Pénzt takarít meg, ha üveg, porcellán, zománcedényt ifi. Knöpfler Henrik cégnél szerzi be Dégenfeld tér 9.

Evőeszközök, hűsítőgépek és mindentféle háztartási cikkek nagy választékban. — Cománcedény csekély hibával ismét kapható. —

Szenzációs fordulat egy emberölési perben a tábla előtt

A debreceni tábla elé került Morovszki György nyíregyházi lakos bűnügye, aki a vád szerint egy verekedés során Kovács Andrást agyonverte. Botjával 13 súlyos ütést adott Kovács testére és az ütések halálát okozták. Egy koresmában mulatoztak és ott veszték össze. A koresmából távozva az utcán Kovács Andrást kötekedett, sértegette Morovszkylt, aki leverte a botjával. A nyíregyházi törvényszék előtt Morovszkyyal együtt került a vádlottak padjára Ugyan Pál és Béres György, akiket mint tettestársakat vádoltak. A tárgyaláson csak Morovszkyra nézve gyűlték össze a terhelő adatok és így őt ítélték el szándékos emberölés miatt hat évi fegyházra.

Társait felmentették.

A debreceni tábla előtt a védelem arra hivatkozott, hogy a nyíregyházi főtárgyalás után, amikor Morovszkylt elítélték hat évre, a felmentettek azt mondták, hogy ők verték agyon az igazán Kovácsot és mégis Morovszkylt ítélték el. Kérte ennek bizonyításának elrendelését, mert a valószínűsége megvan, hiszen éjszaka az utcán történt a verekedés.

A tábla elnapolta a tárgyalást és az iratokat visszaküldik a nyíregyházi bírósághoz, hogy állapítsák meg a kihallgatások során, hogy megtörtént-e az, hogy a felmentett vádlottak, tárgyalás után beismerték, hogy ők az igazi tettesek.

Ipartestületi per a tábla előtt

Szendrey Sándor rágalmazási pere ifj. Varjassy Imre ellen.

Ismeretes a közönség előtt, hogy milyen éles harcot vívtak a párok a debreceni ipartestületi választások során. Röpírásokban és újságcikkekben támadták egymást. Ifj. Varjassy Imre, aki tévesen részt vett a választási küzdelemben, Szendrey Sándor, a testület

szék ítéletét és kétszáz pengő pénzbüntetésre ítélte ifj. Varjassy Imrét, de a büntetés végrehajtását nem függesztették fel. Kimondta a tábla, hogy az a kifejezés, hogy elsöpörték az alelnöki tisztségéből és hogy visszaelt a megbízatásával, igen súlyosan sértő kifejezés, mert nem elsöpörték, hanem választási szavazás során maradt kisebbségben és az nem megszégyenítő. Azt pedig, hogy visszaelt a megbízatásával, nem bizonyította a cikk írója.

Érdekes a táblának az a rendelkezése, amelyben dr. Fényes Endrénél, Szendrey Sándor jogi képviselőjének a költségeivel foglalkozik. Kimondták, hogy olyan nagy munkát végzett a perben ügyfele érdekében, hogy a törvényszék által megállapított költség aránytalanul kevés és így annak összegét majdnem a háromszorosában állapították meg ifj. Varjassy Imre terhére.

Bűncselekménnyel vádolják azt, aki nem is emlékszik, hogy elkövette a bűncselekményt

Pénteken a debreceni törvényszék elé került egy tévova tekintetű, ideges viselkedésű nyugalmazott MÁV altiszt. Halkan mondta be a nevét. *Belányi Sándor*, 57 éves. Az a vád ellene, hogy a vasúti szabadjegyét meghamisította a felesége nevére és átírta a sorszámot is.

A tárgyaláson elmondotta a vádlott, hogy ő nem emlékszik semmire sem. Nem tudja, hogy bűncselekményt követett el, nem emlékszik, hogy a szabadjegyét átírta volna. — Lehet, hogy a fia csinálta — mondotta —, aki engem is megölésse fenyegetett meg és aki idegbeteg. En nem emlékszem semmire sem.

Dr. Fényes Jenő védő kérte a bíróságot, hogy orvoskérővel vizsgáltsák meg a vádlott elmeállapotát, mert már kétszer is volt kezelés alatt Nagykállóban és bár gyógyultan beesájtották el, büntetőjogilag nem beszámítható.

A bíróság dr. Fényes Jenő védő kérését teljesítette és *elmeorvosi megfigyelés alá helyezik*. A tárgyalást elnapolták és a szakértő orvos véleményének benyújtása után folytatják.

— Negyven ház leégett az éjjel Kőny győrmegyeri községben. A tüzet gyanu szerint gyújtogatás okozta. A kár meghaladja a száz ezer pengőt.

Olcsón vehet

edényt és háztartási cikkeket a most megnyitott üzletben

Dávid, Hatvan-u. 15.

Matuska halálbüntetését életfogytiglani fegyházra változtatta át az államfő

Budapest, április 8. A pestvidéki törvényszék tegnap hirdette ki a halálraítélt Matuska Szilveszter előtt a kormányzó kegyelmi döntését.

Az államfő a nemzetközi jogi akadályokra való tekintettel, kegyelemből a halálbüntetést életfogytig tartó fegyházbüntetésre változtatta át.

Matuska Szilvesztert, a biatorbágyi merénylőt, a pestvidéki törvényszék — mint ismeretes — 1934 november 22-én 22 rendbeli gyilkosság és 14 rendbeli gyilkossági kísérlet büntetése miatt kötél általi halálra ítélte.

A tábla ezt az ítéletet helybenhagyta, a kuria pedig 1935 december 13-án jogerőre emelte. A halálos ítélet végrehajtását nemzetközi jogi bonyodalmak is akadályozták, amennyiben az osztrák büntetőhatóságok az annakidején Bécsben elfogott Matuskát esküvel azzal a feltétellel adták ki a magyar bíróságnak, ha az ítélet kiszabásánál szem előtt tartják az osztrák büntetőtörvény rendelkezéseit, amelyek abban az időben nem ismerték a halálbüntetést.

A napokban érkezett le a pestvidéki törvényszékre — az igazságügyminisztérium útján — a kormányzó legfelsőbb döntése.

Négy fegyőr vezette elő a fegyverruhás, összekötözött kezű Matuska Szilvesztert. Meghízott s hatalmas fekete körszakállt növesztett.

A jogerős halálos ítélet kihirdetése után az elnök közölte, hogy főmértősságu vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó ur a vádlottra jogerősen kiszabott halálbüntetést a nemzetközi jogi akadályokra való tekintettel életfogytig tartó fegyházbüntetésre változtatta át s mellékbüntetésként tízévi hivatalvesztést állapított meg. Az államfő kegyelmi tényének egyedüli indoka: a nemzetközi jogi akadály.

Az elnök rövid szünetet tartott, majd Matuska Szilveszter felé fordult:

— Az ön eseteleménye borzalmasságánál fogva semmiesetre sem jett volna a kormányzó ur kegyelmére érdemes s a kegyelmet az ön egyénisége sem érdemelte volna ki. Ön tehát kizárólag a

nemzetközi jogi akadálynak köszönheti, hogy a halálbüntetéstől megmenekült.

Az elnök ezután enunclálta, hogy a vizsgálati fogságot nem számítják be Matuska büntetésébe, aminek 15 év múlva az esetleges feltételes szabadságnál van jelentősége.

Golyószóró és szacharin az elegáns hölgy táskájában

Körösladány községben a csendőrök feltartóztattak egy nagy személyautót, melyben két férfi és egy elegáns nő ült a sofförön kívül. A csendőrök elől a két férfi megszökött és csak a nő tudták elfogni, aki annyira dühöngött, hogy meg kellett bilineselni. *A táskájában 15 kiló szacharint, 8 kiló tuskövet é egy modern golyószórót találtak.* A kihallgatás során a nő Gyöngyösi Valériának mondta magát, de minden más kérdésre megtagadta a választ. Kihallgattak az ügyben egy Rozsinszky nevű asztalost is, akit az autósok kerestek.

Gyermekgyilkosságot jelentettek az ügyészségnek

A debreceni nyomozó hatóságokhoz jelentés érkezett arról, hogy az egyik debreceni ház kertjében egy csecsemőholttestet rejtettek el és valószínű, hogy gyermekgyilkosság történt.

A nyomozás megindult a jelentés alapján és kihallgattak egy eselédleányt, aki elmondotta, hogy *gazdája kertjében ő rejtette el a kis holttestet.* Határozottan állította a kihallgatás során, hogy a gyermeke halva született és azért rejtette el a holttestet, mert nem volt pénze temetésre és nem akarta, hogy mások megtudják az esetét.

Az ügyészség indítványozta a boncolást, melyet a vizsgálóbíró elrendelt. A boncolás fogja megállapítani, hogy mi okozta a csecsemő halálát és történt-e gyermekgyilkosság, vagy igaz-e az anya vallomása, hogy gyermeke meghalt a szülés után.

Frankhahn
POSTÓGYÁR

hívom zavarva
hogy egy szál idegen
anyag is bétéhesse
a lábát!

TISZTA CYADJU SZÖVET
KÖZVETLEN A GYÁRBÓL!

IV. PROHÁSZKA OTTOKAR-U. 8.
VI. TERÉZ-KRT. 8.

GYÁR: BUDAPEST, XI. LENKE-UT. 117.

feletti alelnök ellen írt egy cikket, melyben azt írta, hogy elsöpörték az alelnöki tisztségéből és hogy visszaelt az alelnöki megbízatásával.

Szendrey Sándor a személyével igen sértő módon foglalkozó cikk szerzőjét beperelte. A törvényszék előtt dr. Fényes Endre kérésére igen széleskörű bizonyítást rendeltek el, melynek során Szendrey Sándor képviselőjében dr. Fényes Endre hangoztatta, hogy alapítványul hűreolta meg cikkében Szendrey Sándort ifj. Varjassy Imre.

A bíróság a bizonyítási eljárás alapján megállapította ifj. Varjassy Imre bűnösségét és rágalmazás miatt száz pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását felfüggesztették, kötelezték a bűnügyi költségek megfizetésére.

Az ügy fellebbezés folytán került a tábla Baróthy-tanácsa elé pénteken délelőtt. A terjedelmes jegyzőkönyvek, iratok ismertetése után a perbeszédre került sor. A tábla megváltoztatta a törvény-

Neumann Cipő Svetits palota

Cégünk e heti ajánlata:

"Amazon" szandalcipő piros és kék bőr	P 9-80
kék antilop	P 10-90
férfi "Astra" gumitalpu félcipő fekete	P 9-—
barna	P 9-80

Takarékossági tag

Debreceni építész-mérnök nyerte a nagyerdei gyógyszálló tervpályázatának első díját

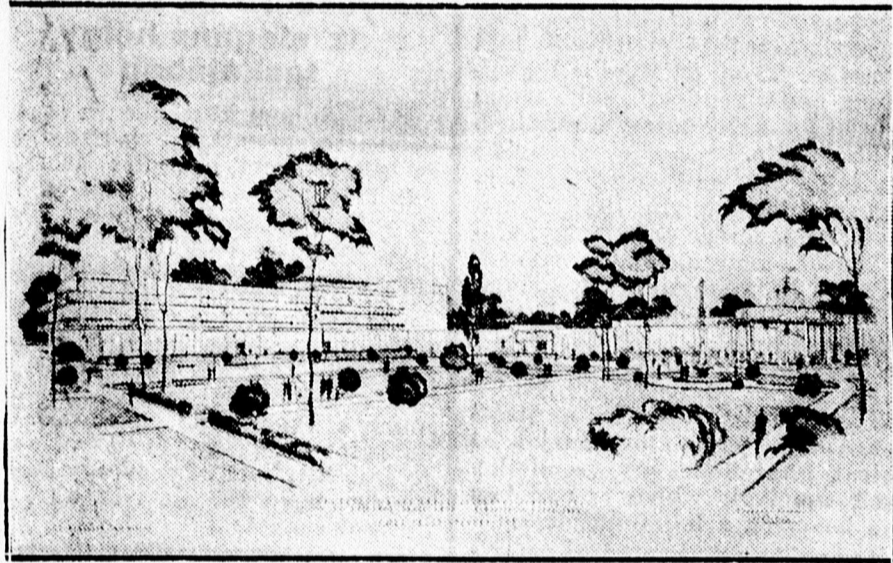
A nagyerdei gyógyszálló építésére hirdetett tervpályázat ügyében megtörtént a döntés. A zsüri elég nehéz helyzetben volt, mert több szép és értékes pályaművet nyújtottak be. A nyertesek számára három első díjat adtak ki, de rangsort állapítottak meg és I., II. és III. első díjat osztottak. Így az első I. díjat a debreceni *Sajó László* építész-mérnök és budapesti társa, *Körmendy Nándor* nyerte, a második első díjat *Kopoczky Raoul* budapesti és a harmadik első díjat ismét debreceni pályázó, *Mirgay László* építész-mérnök nyerte.

Ezer pengőért darabonként megvásárolták még *Hegedűs, Gerstenberger, Seenger, vitéz Nászay* és *Arcc* budapesti építész-mérnökök munkáit. Dícséretben részesült még egy debreceni kitűnő építész-mérnök: *Csanak József* és *Györgyi Dénes* budapesti építész-mérnök,

aki már sok szép alkotással gazdagította Debrecenét is.

Erdekes, hogy úgy *Körmendy*, mint *Sajó* emléklapos tiszték, *Körmendy* százados, *Sajó* pedig főhadnagy. Mind a ketten külön-külön már számos díjat nyertek. Külön érdekessége van annak, ahogyan a nagyerdei szálló tervpályázatát elkészítették. Úgy *Sajó*, mint *Körmendy* külön-külön és egymástól függetlenül megtervezték minden részletét a szállónak, aztán összeültek, alaposan megvitatták egymás elgondolásait és amelyiket jobbnak találták, azt csinálták meg most már közösen. Így sikerült olyan nagyszerű tervet összeállítani, amelyik az összes pályázatok közül a legelső díjat nyerte, 2800 pengő.

A tervpályázatokat a mai naptól kezdve a Déri-múzeumban közszemlére helyezik ki.

Sajó és Körmendy első díjat nyert terve.

A Kollégiumi Diákszövetség látogatása H.-Böszörményben

Megható jelenetek Baltazár püspök szülőházánál.

A Kollégiumi Diákszövetség a Kántus 26 tagjával együtt szép kirándulást tett Hajdúböszörménybe. A kirándulókkal voltak *Uray Sándor*, *Baja Mihály*, dr. *Nagy Sándor* lelképásztorok. *Csobán Endre* főlevéltáros és több más előkelőség. A vendégeket *Köblös Samu* kormányfőtanácsos, a Kálvineum igazgatója fogadta és a Kántus tagjaival együtt vendéglátást uszonnan. A Diákszövetség ezzel a kirándulással a volt debreceni diákok és a szövetség közötti kapcsolatot kívánta erősíteni.

Az ünnepélyt a Boeskey-teremben tartották, amelyet zsúfolásig megtöltött a közönség. Ott volt Böszörmény színeje, a Kántus gyönyörű énekszámot adott elő *Szigethy Gyula* főiskolai tanár vezényletével. *Uray Sándor* lelképásztor tartott ezután megnyitót, majd dr. *Nagy Sándor* lelképásztor, tanár Csokonairól írt egyfelvonásos színdarabját adták elő igen ügyesen a böszörményi diákok. A közönség melegen ünnepelte a kitűnő szerzőt és a szereplőket.

Nagy tetszést váltott ki *Baja Mihály*, aki néhány szép költeményét olvasta fel zajos tapsok között. Utána dr. *Nagy Sándor* a Kollégium történetéből olvasott fel néhai *Tóth József* professzor életéből vett momentumokat.

A kitűnően sikerült ünnepélyen a záróbeszédet *Bakoczky Endre* bö-

szörményi lelképásztor mondta, aki kifejtette Debrecen és Böszörmény kapcsolatait a legrégibb idők óta.

Az ünnepély után kedves és megható jelenet folyt le. A debreceniek autóbusszon jöttek hazafelé és útközben megállottak dr. *Baltazár Dezső* püspök szülőháza előtt, amely emléktáblával van megjelölve. Tavasz virágokból kötött csokrot helyeztek el az emléktáblán, *Uray Sándor* lelképásztor pedig megható beszédet mondott:

— A gyermek nem mehet el észrevétlenül és szóvalatlanul szüleinek hajléka előtt — mondotta *Uray Sándor*. — Mi is úgy éreztük, hogy szellemi, lelki gyermekei vagyunk a nagy püspöknek, ezért megállottunk volt hajléka előtt, hogy tisztességet tegyünk neki, mert most, halál poraiban is lelki atyánknak tekintjük *Baltazár Dezsőt*, aki a Kántusnak nagy jótévedője volt és akinek híre csak még ezután fog poraiból kikelni és tölti be a magyar hazát.

Azután a Kántus csodaszépen elénekelte a *Tihanyi* ehot, és az Erős várunk nekünk az Isten kezdetű zsoltárt. A környékbeli összegyűltek az emléktáblánál és gyönyörködve hallgatták a rög-tönzött szép ünnepélyt és énekszámokat.

A kirándulás rendezéséért *Csobán Endrét* és *Köblös Samut* illeti elismerés.

Mennyi egyszeri vagyonadót kell fizetni

Kik fizetik az egymilliárdos beruházás hozzájárulásait.

A honvédelem és a közgazdaság fejlesztéséről, egyes népjóléti beruházásokról és ezek költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslat a kormány öt éves munkatervének végrehajtásához szükséges törvényhozási intézkedéseket tartalmazza és főbb vonásokban megállapítja az egymilliárdos munkaterv kereteit.

A kiadások fedezetül kölesből 400 millió pengő, az adózók által fizetendő beruházási hozzájárulásból, vagyis egyszeri vagyonadóból 600 millió pengőt jelöl ki a kormány.

Vagyonadó fizetésére kötelesek azok a természetes és jogi személyek, továbbá vagyontömegek, amelyeknek tiszta vagyona 1938 február 28-án az 50.000 pengőt meghaladta.

Fizetni kötelesek továbbá vagyonadót a társulati adó alá eső vállalatok saját tőkéjük összegére való tekintet nélkül — még abban az esetben is, ha a társulati adó alól ideiglenesen mentesek.

A házbirtok értékelésére nézve a törvényjavaslat különleges rendelkezést tartalmaz, amennyiben az értékelésnél a közterhek terolása után fennmaradó jövedelemből kiindulva a nettó jövedelem többszörösét veszi fel értékül, emellett az ideiglenesen adómentes házaknál értékelendő tényezőként veszi figyelembe az adómentesség még le nem járt részében rejlő tökérléket is.

A társulati adó alá eső vállalatoknál a január elseje előtt zárult

utolsó üzleti év mérlegében kimutatott saját tőkeösszegéből kell kiindulni.

A vagyonadó kulcsa 50.000 pengőnél 5 százalék, 100.000 pengőnél 7, 200.000 pengőnél 9, 300.000 pengőnél 10, 400.000 pengőnél 11, 600.000 pengőnél 12, 800.000 pengőnél 13, egymillió pengőn felül 14 százalék.

A társulati adó alá eső vállalatok a vagyonadót a következő kulcs szerint fizetik: 100.000 pengőig 10, 100.000 pengőn felül negyedmillió pengőig 11, negyedmillió pengőtől félmillió pengőig 12, félmillió pengőtől 750.000 pengőig 14, 750.000 pengőtől egymillió pengőig 16, egymillió pengőtől ötmillió pengőig 18, ötmillió pengőn felül 20 százalék.

Külön rendelkezést tartalmaz a javaslat arra vonatkozóan, hogy a vállalatok által fizetendő hozzájárulás végösszege feltétlenül elérje a 350 millió pengőt.

A beruházási hozzájárulást 1938 október 1-től kezdődően öt éven át negyedévi egyenlő részletekben kell fizetni.

A hozzájárulás összegét az általános kereseti adó, a társulati adó, valamint a jövedelemadó alapjaiból nem lehet levonni. A beruházási hozzájárulás, vagyis a vagyonadó fizetésének megrovíditására irányuló szándékos cselekedet adócsalás büntetése, amely a szabadságvesztésen felül minden esetben a megrovíditott összeg háromszorosától nyolcszorosáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

„STORMKING“ tenniszütők

egyedüli lerakata

Kántor Ernő és Társánál

Hurozást vállalunk

Doktoravatás az egyetemen

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem tanácsa péntek délelben a központi épület szép aulájában nyolc doktort avatott a szokásos ünnepélyes külsőségek között.

Jogtudományi doktorokká avattak: Sziráki Unzeitig József, Kaposztás Ferenc, Szilágyi László és dr. Kovács Gábor.

Orvosdoktorokká avattak: Korompay Tihamér, Szikszay István Károly és Vályi Nagy Géza.

Nosztrofikáns orvos lett: Benedek László.

A felavatottakhoz dr. Csiksz Sándor rektor intézett szép beszédet, mondván többek között a következőket:

— Minden tavaszunk két kézzel nyulunk eléje. Az egyik az óvatosság, a másik a bizalom. Óvatosság a nagy értékek miatt, amelyeket át kell menteni a múltból a jövőbe s ezek közé tartozik az ifjúság is. Es a bizalom ugyancsak a nagy értékek miatt. Mert éppen a ránk bízott ifjúságnak van szüksége arra a meleg pezsztítő, éltető és növelő tavaszi atmoszférára. Mennyi ideig melengeti tudós palántáit és esemetéit az egyetem a maga hatalmas falai között. Mennyi próbának, szigorú vizsgának teszi ki, amíg végül alkalmas arra, hogy kiültethessük egy tavaszi léte pezsztült nemzet tághorizontú országába. Most elérkezett ez a pillanat. Az önk lelkebe felülről adatott szellemi életerő, erkölcsi jellem és növekedni tudás

hozza meg majd Isten segédelmével ennek a nemzetnek a termő nyárt és az örvendő ősz az önk életében is. Ehhez kívánunk erőt és áldást.

Megmérgezte és a fürdőkádba fojtotta magát egy budapesti rt. igazgató

A Terezi körüti Britannia szállóban *Vadas Géza Gábor* 58 éves nyugalmazott részvénytársasági igazgató többféle altatószerrel megmérgezte magát a fürdőkádban. Amikor a mérge hatni kezdett, elvesztette eszméletét, lecsúszott a fürdőkád aljáról és megfulladt. Masnap dél felé találták rá az ajtó betörése után. *Vadas* azzal távozott otthonról, hogy üzleti ügyekben elutazik Budapestről. Bücsülevélemben azt írja, hogy súlyos betegsége, rák és cukorbetegség miatt menekül a halálba.

Az öngyilkos vezérigazgató övegye sűrű könnyhullatások között mondotta:

— Férjem nagyon el volt keseredve a betegsége miatt. Állítólag az öngyilkossági gondolatot az váltotta ki belőle, hogy valaki megmondotta neki, hogy a cukorbetegségem kívül rákbeteg is és gyógyíthatatlan.

— Tegnap reggel ment el hazulról, azt mondta, hogy orvoshoz megy. Valószínű, hogy éppen tegnap értesült arról, hogy gyógyíthatatlan beteg. Hogy ki volt az, aki neki ezt megmondta, nem tudom. Nem tudom elképzelni, hogy orvos lett volna.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATÁSA, április 3-10-ig: „Kigyó” Plac ucca 31. Telefon: 30-95. — „Magyar korona” Péterfia ucca 10. Telefon: 16-06. — „Csillag”, Árpád-tér 1. szám, telefon: 11-39. — „Sas” Hatvan ucca 70. Telefon: 11-39. — „Szentháromság” Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09. **MENTŐK TELEFONSZÁMA: 07** Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Biboros alkonyi dal

Faág remeg:
Rügy pattant rajta épp.
— Talán esett?
Megesillant a cserép.

Bokor zizeg:
Elröppent egy madár.
Dobog szived:
A rét csupa virág!

Csoda csörren:
Regélni kezd az est:
„A föld az zöldre,
Az ég meg kékre fest.”

Ember! ember!
Vedd eseted te is:
Fesd szived fet
Az égre is,
A földre is!

Kovács Imre Pál.

— **Vasárnapi istentiszteletti rend a református templomokban:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Sos Béla, délután 5 órakor Siposs Imre. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szentes László, délelőtt 11 órakor dr. Párkás Pál, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Bartha Tibor. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Kozlovsváry Kiss László, 11 órakor leventeistentisztelet Nagy Sándor, délután 3 órakor szeretetszövetségi ünnepély: Uray Sándor. — Ispótyi templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Birinyi János. — Hemokertben délelőtt 10 órakor Telkes György, délután 5 órakor Orsi János. — Kerekestelenen délelőtt 10 órakor Erdő Mihály, délután 5 órakor vallásosünnep, éj: Tamás Ferenc. — Wollafkateápen délután 3 órakor Szabó Imre. — Csapókerthben délelőtt 10 órakor Farkas Dezső, délután 3 órakor Illés Lajos. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Nagy István. — Feltizenkét órakor leventéknek úrvacsoraosztás, dr. Juhász László. — Nyulason délelőtt 10 órakor dr. Lencz G. Sándor. — Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. — Téglaskertben délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső Bányor délelőtt fél 10 órakor és a Diószegi úti iskolában délelőtt 11 órakor Bíró Béla. — Halápon délelőtt 9 órakor, Álláhegyen délelőtt 11 órakor Pipóhegyen délután 2 órakor Bárány Ferenc. — Pallagon délelőtt 9 órakor Kotormán István. — Olajútóben délután 5 órakor Mezey Béla. — Homokkerthi templomban egyneked 9 órakor prédikál Kovács József, ág. Telkes Gy. Nagytemplomban délelőtt feltizenkét órakor leventéknek úrvacsoraosztás: Kiss Antal Jenő.

— **Bűnbánati istentisztelet a nyilastelepi református templomban.** Virágvasárnap délelőtt 10 órakor: A könyvező Király diadalútja. — Hétfőn este félhét órakor: Vala egy embernek két fia. — Kedden este félhét órakor: Jajj nektek, jajj nektek...

Szerdán este félhét órakor: A gonosz szőlőművesek. — Csütörtökön este félhét órakor: Az idvesség ára. — Nagypénteken délelőtt 10 órakor: Mit tegyek Jézussal? — Nagypénteken este félhét órakor: Szomjuhozom. — Április hó 16-án nagyszombaton este félhét órakor: Jézus nélkül. — Husvét első nap délelőtt 10 órakor: Békesség mindenütt. A fentjelzett istentiszteleti szolgálatokat Mezey Béla ref. lelképásztor végzi.

— **Ispótyi templomban vasárnap,** április hó 10-én, délután 5 órakor prédikál Ács Mihály.

— **Miserend a Szent Anna uccai katolikus plébánia templomban és kápolnában:** rendes miserend reggel 6 7 8 9 órakor. Félhét órakor nagymis, melyet tart dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Mise után barkaszentelés. Szentbeszéd nem lesz. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertségi kápolnában a múlt vasárnapi miserend az irányadó.

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban,** folyó hó 9-én szombaton missziós szentbeszéd reggel 8 óra, délután 3 órakor, este 7 órakor tartanak. A 7 órai szentbeszéd után a misszióskeret megáldása és körmenet. — Folyó hó 10-én, vasárnap: reggel 7 órakor reggeli istentisztelet és barkaszentelés. — 8 órakor diák-mise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, közös szentáldozás és az első gyónók áldoztatása, a szentbeszédet Melles Géza kanonok mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félhét órakor rózsafüzérjátosság. Délután 4 órakor vecsernye, szentbeszéd és szentségimádás.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt középiskolai tanulók egyházi énekora. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál: Bójtós Sándor. Délután félhét órakor középiskolai fiatalok bibliaóraja a tanácsteremben.

— **A Szent Erzsébet Egyesület tisztújító közgyűlése** április huszonegyedikén, vasárnap délután öt órakor lesz a Szent Anna uccai katolikus gimnázium tanácstermében, amelyre tagjait és az érdeklődőket meghívja az elnökség. (.)

x **Husvétli kóser.** Kóstolja édes, zamatos boraimat, azután vegyen, Horovitz, Hatvan ucca 15.

— **Hadirokkantak és Házfelügyelők küldöttsége Róder miniszternél.** Tegnap délelőtt Róder Vilmos honvédelmi miniszternek a HONSZ küldöttsége díszlevelet nyújtott át. A HONSZ legutóbbi közgyűlésén ugyanis fővédnökévé választotta Róder honvédelmi minisztert. A Házfelügyelők Egyesületek küldöttsége Rátz Kálmán képviselő vezetésével járult a miniszter elé. A Házfelügyelők Egyesületének közgyűlése ötszáz pengő szavazott meg a honvédelem céljaira. Ez a magyarországi egyesületek közül az első, amely a győri beszéd hatása alatt ilyen hazafias lépésre határozta el magát.

— **A „Méliusz” cserkészcsapat** műsoros tábori beszámoló estét rendez április 10-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Világítási Vállalat dísztermében. (Piac ucca 36.) melyre minden érdeklődőt szívesen lát a csapatparancsnokság. (.)

— **A Madárvédelmi Egyesület** ma este félkilenc órakor tartja bagoly-estjét az Angol Királynőben. Előadók: Tustér Jolánka és dr. Nagy Jenő. Madárkedvelők, gazdák és vadászok el nem maradhatnak. Belépődíj nincsen. (.)

— **Sziréna próba.** A légvédelmi hatóságok e hó 9-én szombaton délután fél 12 órakor a kistemplom tornyában kísérletképpen elhelyezendő szirénával próbát tartanak. A próba célja annak megállapítása, hogy a sziréna hangjának mekkora távolságra van hatóereje.

BENYÁTS KALAP

— **A Mussolini film vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó előadására jegyek ma délután 4 órától 7 óráig a „Hungária” moziszinbázisban kaphatók.** (.)

x **Husvétra borokat** (sel pesach), hegyaljai termelői kimérésben vásároljon, Széchenyi ucca 22. udvarban.

— **Baromfilopás.** Grósz Sándorné, Csapó ucca 27. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban baromfióljából két tyúkot ellopott.

— **Besurranó tolvaj órák lopott.** Ambrus Sándor, Pereces ucca 24. szám alatti lakostól ismeretlen besurranó tolvaj ellopott egy értékes karkötő órát. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **Tanka—Waka üdvözlő feliratot** küldtek a magyar nemzetnek az Interparlamentáris Unió japán tagja. Az ősi japán versből szülő üdvözlőt a miniszterelnökhöz küldték. Husz év óta nem érte ilyen kitüntetés Japán részről egyik államot sem. Az Interparlamentáris Unió japán tagjai azonban Budapesten jártukban olyan megértést tapasztaltak a Japán nemzet iránt, hogy ezt küldték hálás megemlékezésül.

— **A debreceni törvényszék elé** került Fülöp Ernő debreceni lakos, akit azzal vádoltak, hogy egy ajándék sertesre járólveletet váltott ki és azt beíratta, hogy a sertés saját nevelése. A törvényszék megállapította a bűnösséget és elítélte harminc pengő pénzbüntetésre. Az ítélet nem jogerős.

— **Forgószél elpusztította Aliceville amerikai várost,** amellyel minden összeköttetés megszűnt. Az első hírek tizenegy halottat említenek.

— **Amerika megszüntette Ausztria gazdasági kedvezményeit.** A rendelkezés magától értetődő mert az Egyesült Államok a Német Birodalommal nincsen kereskedelmi szerződéses viszonyban.

— **Minden angol számára** elkészült a gázalarc. Most már be is szüntetik a gyárak a gázalarcok előállítását és most a háziállatok gázvédelméről kezdenek gondoskodni. E pillanatban 30 millió gázmaszk van elraktározva Anglia különböző részeiben, amellyel a gyárak hetenként hét és fél millió új álarcot képesek előállítani.

— **A magánalkalmazotti törvény végrehajtásának ellenőrzésére** miniszteri biztosokat neveztek ki úgy az ipar, kereskedelem, mint a kohászat és bányászat terén. Rövidesen az ellenőrző bizottságok ki nevezésére is sor kerül.

— **Agyonlőtte magát** irodájában Szűcs Ede veszprémi bankár. Az íróasztala mellett lőtte szívébe a golyót. Öngyilkosságának okát nem tudják, rendes anyagi viszonyok között élt.

— **A szovjet nomád mongol törzseket telepit a lengyel határra** és az ottani lakosokat pedig Ázsia belsejébe telepítik le. A mongolok nem értik sem a lengyelek nyelvét, sem a körülöttük lakó oroszok nyelvét. A harcias mongolok primitív törzsközösségekben élnek és még tevéket is elhozhat magukkal.

Orvosok ezrei ajánlják a Topal-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és izületi fájdalmaknál, valamint meghűléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Topal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P 1.60.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Nagy András földműves, Nádudvar, leánya Mária. Csorvási János földműves, Hargita ucca 12., ne János. Mund Sándor edénykereskedő, Késes ucca 48., leánya Eszter. Illés Jenő kárpitos, Jánosi ucca 45., ne Jenő.

Eljegyzés: Lőbl Dezső kirakattervező, Vendég ucca 78. Blander Bella József kir. herceg ucca 38.

Halálozások: Kiss Viola ref. 7 éves. Bagamér. Póka Erzsébet gk. 18 hónapos, Bibarkeresztes. Dudás János fűrész gk. 48 éves, DEMKE-barakk. Fabian Julianna háztartási alkalmazott ref. 19 éves, Vámospécs. Kecskés f. földműves, ref. 39 éves, Bellegelő 45b. Pásztor Izsó kereskedelmi utazó, 127. 51 éves, Széchenyi ucca 32. Barkányi Sándorné ref. 45 éves, Török Bálint ucca 13. Barna János gk. 2 éves, Maes 71—73. szám.

Alkalmi rendelésekre
szíkvizet
Szliukától
Telefon 21-11.

Szerszámokat csalt ki a kanálnyelő Sándor Lajos

A hatóságok előtt közismert alak Sándor Lajos, aki *valahányszor elfogják, kanalat és egyéb evőeszközöket nyújt le.* Pár héttel ezelőtt történt hasonló kalandja, amikor a Debrecenből kitalított fiatalembert felismerte egyik rendőr az uccán és előállította. Sándor Lajos, mikor megtudta, hogy ismét kitoloncolják Debrecenből régi trükkjéhez folyamodott *s ismét kanalat evett.* Pár hétig a klinikán feküdt és most kikerülve ismét hallat magáról. Kovács Ferenc Báthory ucca 3 szám alatti lakos lakásán megjelent Kovács Ferenc távollétében azzal, hogy öt Kovács küldte fiától kiesalt több értékes szerszámot. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Agyongázolta a vetőgép.** Timár János oláhréti gazdasági eseléd vetőgép elé fogott lovakat vezetett. A lovak eddig ismeretlen okból megbokrosodtak s a vetőgépet magukkal rántották. Timár elcsúszott és a gép hátsó kereke keresztülment a derekán. Súlyos belső sérülésekkel a gyulai kórházba vitték, ahol pár óra múlva meghalt.

— **Megszüntették a bécsi nunciaturát** és Bécs utolsó pápai nunciusa aki a 82. pápai nuncius volt Ausztriában, már elhagyta Bécsét.

— **A szudétánemek kitűzték lobogójukat** a marienbadi város háza tornyára. A rendőrség azonban órák múlva bevonatta a nagy tömeg előtt felhuzott német lobogót.

DOJARÁS

Hazánkban ma erős északi szél mellett hűvös idő uralkodott és az ország nyugati felében több helyen volt eső. Legtöbbet jelentett Pécs 6 millimétert, Kaposvár 4. Az esti órákban a Budapest—Kaloosa vonalon kisebb záporosó, záporoszerű havazás volt. A napali hőmérséklet általában 10 fokig, keleten 14 fokig emelkedett.

Prognózis: Még erős északi, északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen záporosó, a hegyeken záporoszerű havazás. A hőmérséklet eszikken.

Tűz egy csapóuccai asztalosműhelyben

Pénteken délután valamivel fél 3 óra előtt hatalmas tűz ütött ki a Miklós Armin ügyvéd tulajdonát képező Csapó uca 56. számú ház keresztépületében levő és Szalkay András asztalosmester által bérelt műhelyhelyiségben.

A tüzet az asztalosműhelyben levő kályhából kipattanó szikra okozta, mely felgyújtotta a padlón levő gyáluforgácsot s az lángrobbanva pillanatok alatt tűzbe borította a 19 méter hosszú, öt méter széles deszkából épült és kárpapírral fedett, tehát csupa gyúlékony anyagból álló műhelyépületet.

A lángok csakhamar elemésztek a tető egy részét és felesaptak. Fojtó füst terjedt és a tűz bevilágította a környéket. A műhely személyzete értesítette a tűzoltókat, akik Ronesik Jenő tűzoltó-főparancsnok vezetésével pillanatok alatt, valóban hámulatossal gyorsasággal a helyszínen teremttek. Az oltási munkálatokban részt vettek az éppen a laktanyában tartózkodó törvényhatósági tűzoltó tanfolyam hallgatói is. A tűzoltóság főparancsnok irányítása mellett bravúros gyorsasággal dolgozott s negyedóra alatt sikerült a tüzet lokalizálni.

A műhelyben szerszámok, faanyagok és egy szekrény ment főnkre a tűz pusztítása következtében. A kár mintegy 400 pengő.

— Ujabb véres merénylet Palesztinában. Nablus város angolbarát arab polgármesterére, továbbá Nablus kerület vezetőjére és Charleston h. rendőrfelügyelőre Nablus és Tallosa között rálöttek. A polgármester és társasága ellen, akik rendőri fedezet mellett utaztak, a merénylők mégis végrehajtották tettüket. A kíséret tagjai közül ketten meghaltak, hárman súlyosan megsebesültek. A rendőrfelügyelő ugyancsak életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— Pusztító forgószél vonult el Alabama állam fölött tegnap. Alleville városban igen sok ház beomlott. 27 ember meghalt és 60 megsebesült. Az anyagi kár felbecsülhetetlen.

— Elfogták a baromfióban egy férfit. A Hatvan ucaán egyik házban a házmester arra lett figyelmes tegnap este, hogy a baromfióban gyanús külsejű ember mozgolódik. Fellérmázta a lakókat, akik körülvették a baromfiót, majd értesítették az Arany Bika előtt posztoló rendőrt. A rendőrfelügyelő a baromfióban rejtőzködő férfit, Kiss József, Böszörményi út 12. sz. alatti lakost és előállította a rendőrségen. Kiss József azzal védekezett, hogy ittasan betévedt a baromfióba. A nyomozás folyik az ügy tisztázása végett.

— Etiópia alkirályán, az ostai hercegen vakbélműtétet hajtottak végre. A herceg állapota kielégítő.

— A prostata megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhén ható természetes Ferenc József keserűvíz reggel éhgyomorra egy kis pohárral gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, légszékletet biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. — Kérdezze meg orvosát.

A Turul Szövetség kulturális nagytábor Debrecenben

Előadás a magyarság dunamenedencei elhivatottságáról — Numerus nullust kívánnak a tanári pályán

A Turul Szövetség debreceni kerületének vezérsege tegnap délután nagy érdeklődéssel kísért kulturális nagytábor rendezett a vármegyeháza dísztermében. A dísztáboron résztvettek az összes debreceni bajtársi egyesületek és számos társadalmi egyesület is. A bajtársak testületileg vonultak fel.

A kulturális nagytábor Csernátony László, a Csaba B. E. vezére nyitotta meg hatása szavakkal. Ezután dr. Füstli Molnár Lajos dominus bajtárs tartott nagy érdeklődéstől kísért előadást a magyar faj dunamenedencei elhivatottságát fejtegetve. Történelmi feladat betöltésére — mondotta — csak a saját elhivatottságába vetett hitképesíti a nemzetet. Az angol nép a világbeke fenntartását, a németek a bolsevizmus elleni küzdelmet, mi magyarok 1000 év magyar és 2000 év turáni faji jogán a Dunamenedence egyensúlyi helyzetének, népi békéjének fenntartását hisszük fajlank történelmi missziójának. Itt, a népek ütközéspontján csak a mi fajlank tudott tartós állami szervezetet létesíteni. Sem a pángermán, sem a páuszláv erő nem tudta ezt a szerepet betölteni. A magyarság hivatásának azonban előfeltétele, hogy a Mohácsnál elvesztett szuverenitásunkat ne csak kifelé, hanem kulturális és gazdasági téren is teljes mértékben helyreállítsuk.

Dr. Szabó Géza, a Turul propaganda vezére a produktív fajvédelemről beszélt. A magyar ifjúság — mondotta — mindig történelmi időkben lépett a közélet porondjára. Most is az ifjúságnak kell tempót diktálni, mert 1848 óta nem fenyegette olyan veszély a magyarságot, mint most. A kormányzat ezt az öntudatos fajt fajvédelmi intézkedésekkel védje meg. A faj védelmére faji törvényt akar az ifjúság. Állampolgári nevelést, melyet csak magyar tanári kar tud biztosítani, ezért a tanári pályán be kell vezetni a numerus nullust — mondotta a szónok. — Családvédelmi rendelkezéseket akarunk, a nagy családok adókedvezményben, a fiatal házások házassági segélyben részesítését és a magyar kultúra érdekében sajtóreformot, új büntető törvénykönyvet, új esőd- és részvénytörvényt, mert a mostani sok tekintetben reformálásra szorul. Radikális zsidótörvényt és az ország militarizálását sürgette végül a szónok.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: 5 7 és 9 órák RÓMEÓ ÉS JULIA. Leslie Howard, Norma Shaerer főszereplésével.

Olcson, kifogástalanul fest, tisztít

Weisz kelme-festő, vegy-tisztító Arany János. u. 20.

— Párisban s a főváros környékén tegnap óta nyolc újabb repülőgépgyár és a gépkocsigyár munkásai csatlakoztak a sztrájkmozgalomhoz s a sztrájkolók száma nyolcezerrel megnövekedett. Jelenleg a párisvidéki fémipari munkásság több mint negyedrésze megszűntette a munkát s harminckilenc üzemben megálltak a gépek.

— Amerika nagyszámú katonai repülőgépet bocsát Anglia rendelkezésére az angol légi fegyverkezés megkönnyítése érdekében. Az amerikai kormány hajlandó saját légi fegyverkezésének háttérbe szorításával is teljesíteni Anglia kívánásait, ha Anglia esetleg szorongott helyzetbe kerülne.

— Vadállati kegyetlenséggel halálra kínoztak egy anyát és leányát. A Daily Express beszámol arról a szörnyű és bestiális gyilkosságról, amelyet Texasban a minap fedeztek fel. Texas egész rendőrsége talpon van és az egész államot végigrazziázzák, hogy a gyilkosok nyomára akadjanak. A Van Horn-sivatagban néhány nappal ezelőtt találták meg Weston Fromenét és leányát Nancy holttestét. Anya és leánya öt nappal ezelőtt indultak el kaliforniai Berkeleyből, hogy autóján a délkaliforniai Parris Islandba menjenek. Nem érkeztek meg céljukhoz, úgyhogy Weston Frome repülőgépet béreltett, úgy kerestette feleségét s leányát Huszonégy órai kutatás után egy elhagyott sivatagban az út árkában, arccal a föld felé fordulva találták meg a két nő holttestét. Testükön bunkó és botütések nyoma, mindkettőjüköt többször meg is érte. — Anya és leánya legalább négy napig heverték holtan a sivatagban. Autójukat 70 kilométerrel messzebb találták meg. A rendőrség azt hiszi, hogy a gyilkosok elmebetegek lehetnek, olyan vadállati kegyetlenséggel kínozták meg a két nőt, akik védtelenek lévén, észereiket és pénzüket nélkülül is odaadták volna. Megállapították, hogy a leánya jobbkezének csuklóját égő szivarral égették össze. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a leány nem volt halott mikor elhagyták, hanem arcát a homokba nyomták, úgyhogy ott fulladt meg.

Megszállott területi hírek

Megszűnik a román prefektusi, illetve főispáni állás, helyébe állandóan kinevezett megyei főtisztviselő kerül, ami egyik nyílt jele már a diktatúra bevezetésének.

Mindennemű választás megszűnik Romániában, mert ezután minden tisztviselő kinevezett lesz.

A Románia területén élő német alattvalók csaknem teljes számban leszávaztak, s az egyik jelentős színt főlényes többséggel az egyesülés mellett szavaztak.

Galauban ismét felütötte fejét a kiütéses tifusz, a tovább terjedés megakadályozására minden intézkedést megtettek.

Focea Sándor szalmári fa- és fémipari iskolai igazgatót háromévi börtönrre ítélte a bíróság sikkasztásért, ami hű képét adja a román iskolázatásnak.

Romániában megszüntették a levágot állatok utáni adót, amivel a húsfogyasztást igyekeznek fokozni és az élelmezést még olcsóbbá tenni.

A debreceni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, 35.687/1937 tk. sz. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYKIVONAT.

Mező Armin fakesereskedő, Csobán Imre végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 39 P 89 fillér tökéletesítés és járuléka behajtása végett a debreceni kir. járásbíró, területén levő, Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 17277 számú telekkönyvi-betétben

A+1. sorsz. 12.359/5. hrsz. alatt felvett 316 négyszögöl területű, az adó és értékbizonyítvány szerint a Majorsági földek között a Szigligeti uca 14. sz. alatt fekvő ház- és kertre 3099 aranypengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1938 évi április hó 27. napjának délelőtt 9 órákor a telekkönyvi hatóság helyiségében, Deak Ferenc uca 17. szám, első ajtó, fogja meg tartani.

1. Az árverés alá eső ingatlan a végrehajtást szenvedő kérelmére megtartott árverésen a kikiáltási ár feletti, Mező Armin kérelmére megtartott árverésen 8191 aranypengőnél, Grün Adolf és Társa kérelmére megtartott árverésen 8261 aranypengőnél, Kéz-ponti Rubázati Vállalat, Goldberger Anné kérelmére megtartott árverésen 8360 aranypengőnél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, melyet a magasabb ígért ugyanannyi százalékkára kell kiegészíteni.

Debrecen, 1937 évi december hó 21. Koós sk., jlt., elnök.

HIRDETMÉNY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 11-től hétfőtől kezdve a MÁV pályaudvar—Gazdasági Akadémiai (pallagi) vonalon a hétköznapokon ezidőszent érvényben levő menetrendet megszüntetjük és helyette f. hó 19-ig bezáróan az alábbi menetrendet léptetjük életbe:

1. MÁV pályaudvartól—Gazdasági Akadémiára indul: 6.43 órákor, 11.08 órákor, 13.06 órákor, 16.53 órákor és 20.05 órákor.

2. Gazdasági Akadémiáról a MÁV pályaudvarig indul: 7.23 órákor, 12.22 órákor, 14.19 órákor, 17.32 órákor és 20.48 órákor.

A vasár- és ünnepnapokon ezidőszent érvényben levő menetrend továbbra is változatlanul érvényben marad.

1938 április 20-tól kezdve a jelenleg érvényben levő menetrendet fogjuk ismét életbeléptetni.

Debrecen, 1938 április 8.

Az üzletigazgatóság.

TERMÉNYTŐZSDE.

Tartott a búza és a rozs.

A készárúpiacra a terményárak változatlanok maradtak, csak a takarmányliszt drágult 10 fillérrel és a korpa is szintén 10 fillérrel.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.65—21.00, 78 kg 20.95—21.30, 79 kg 21.20—21.50, 80 kilós 21.35—21.60. — Felsőtisza 77 kg 20.65—21.00, 78 kg 20.95—21.30, 79 kg 21.20—21.50, 80 kg 21.35—21.60 rozs pestvidéki 18.75—18.85, rozs más származású 18.95—19.15, takarmányárpa elsőrendű 15.50—16.00, középminőségű 15.00—15.50, sörárpa kiváló 17.75—18.25, prima 17.25—17.75, sörárpa 16.50—17.00, zab elsőrendű 15.25—15.40, középminőségű 15.10—15.20, tengeri tiszántúli 12.90—13.00, más 12.90—13.00, korpa 13.60—13.75, 8-as liszt 15.30—15.75 P mázsánként.

LIVERPOOLI GABONATŐZSDE.

Búza májusra (6 sh 6.50: 18.29) 6 sh 6.75: 18.31 P, 6 sh 7.625: 18.46 P. Júliusra (6 sh 6.50: 18.25 P), 6 sh 6.75: 18.31 P, 6 sh 7.625: 18.46 P. Októberre (6 sh 5.50: 18.30 P), 6 sh 5.75: 18.09 P, 6 sh 6.75: 18.30 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A ferencvárosi sertésvásáron előző napi maradvány 35 darab felhajtás 143 darab, összesen 178 darab, A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 30 darab. Az irányzat változatlan. I. szedett sertés 104—105 fillér, II. 100—103 fillér, III. 90—97 fillér, exportzsír márkázott 162 fillér.

A Csokonai Színház műsora:
 Április 9-én, szombaton délután fél-
 négy órakor, félhétvárral: **Kék róka.** — Este 8 órakor bérletszűnetben: **Sonja.**

Április 10-én, vasárnap délután fél-
 négy órakor bérletszűnetben: **Sonja.**
 Este 8 órakor bérletszűnetben: **Sonja.**
 Április 11-én, hétfőn este 8 órakor,
 premierbérlet 24. sz.: **Jézusfaragó ember.**

Április 12-én, kedden este 8 órakor,
 bérletszűnetben: **Jézusfaragó ember.**

Április 13-án, szerdán este 8 órakor
 bérletszűnetben: **Jézusfaragó ember.**

Április 14-én, csütörtökön este 8
 órakor bérletszűnetben: **Jézusfaragó ember.**

Április 16-án, szombaton este nyolc
 órakor bérletszűnetben: **Jézusfaragó ember.**

A színházi iroda jelenti:
 Ma és egész héten az idei legna-
 gobb operettsiker

H. Neményi Lilivel

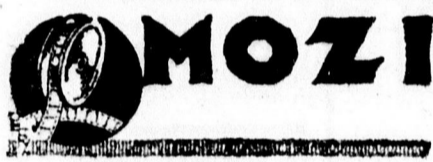
és

Szilassyval M. V.

Sonja

Szombaton délután 3 1/2 órakor
 félhétvárral a:

Kék róka

VIGSZÍNHÁZ.

Nina Petrovna

Ha egy olyan nő egyszer az életben
 igazán szeret, akkor kész a tragédia.
 Erről szól ez a mese, mely Pétervárról
 indul és Bécsben a békebeli Bécsben
 fejeződik be tragikus körülmények
 között. Francia film, de csinálhattak
 volna osztrákok is nyugodtan, mert
 különösen a békebeli Bécs életéről ad
 színes, forgatagos eleven filmet, hogy
 az már valóságos idegenforgalmi film-
 nek is beillik.

Nina Petrovna egy amolyan nő,
 akibe azonban minden férfi bele-
 bolondul a környezetében, de ő senkit
 sem vesz komolyan. Így mulatság al-
 kalmával egy bécsi kapitány nyert el
 sorsolás útján. Bécsben aztán jön az
 igazi szerelem, a halálos, komoly nagy
 szerelem, mely félreértésen, hazu-
 ságon és párbajon keresztül oda vezet,
 hogy a szívre talált amolyan nő nem
 bírja elviselni a szerelem nélkül az
 életet, golyót röpít a szívébe.

Nem új mint mese, közvetlen ro-
 konságot, legalább is édesunokates-
 véri rokonságot tart fenn a Kaméliás
 hölgygel. De az, ahogy adják érdekes
 fordulat, jó. Kétfő színészek ját-
 szák. A kísérő film friss, különösen
 jó a Híradó.

Az elcserejt ember

A Hungária mozgó bemutatója.

A magyar filmgyártás végre **Az el-
 cserélt ember**-ben eljutott arra az útra
 amelyen már nagyon régen szerettek
 volna látni. Bónyi Adorjának szup-
 padon is hatalmas sikert aratott finom
 poézisből könnyből és mosolyból szőtt
 történetét úgy vitték vászonra, hogy
 szinte semmi sem sikkadt el a darab
 szépségeiből. A háború viharában el-
 cserélődött sorsú ember magyar em-
 beri története filmen is megnevetelti
 és megkönyeztetni a közönséget. De

**Hétfőtől kezdődően (premier-
 bérlet 24. számban) és egész nagy-
 héten nagy prózai újdonság bemu-
 tató!!!**

Nyíró József

erdélyi magyar írónak a:

Jézusfaragó ember

e, országos sikert aratott drámája
 kerül előadásra, Somlay Jullával,
**Halasy Mariskával, Sivó Mariá-
 val, Nagy Erzsivel, Ladányi Fe-
 rencel, Kómiy Sándorral, Má-
 nyaival, Szabó Imrével, Kamarás-
 sal, Sárkányval, Herczeghgel, Al-
 szeghyvel. Seprényivel a főszere-
 pekben és az egész prózai együt-
 tessel.**

Rendező: **Kómiy Sándor.**
 Diszletek: **Sándor Sándor.**

Előkészületben két prózai szen-
 záció:

Pirandello:

**HAT SZEREP KERES
 EGY SZERZŐT.**

Acs Miklós dr:

A klinikus

(ősbemutató)

és két operettszenzáció:

Mányai—Róbert—Szegő:

Szalmaláng

(ősbemutató)

C. Nemes—Pegyo:

Jó üzlet a házasság

dicsérrel kell megemlékeznünk a
 rendezőnek, Gertler Viktorak arról
 a számos jelenetben kitűnően sikerült
 törekvéseiről is, hogy a darab eleven
 filmszerűség szempontjából sem
 merüljön fel komolyabb kifogás, néhány
 nagyon ügyes, francias rendezési öt-
 letet vitt a mese feldolgozásába. Döb-
 benetesen szép a Benedek Péter bazu-
 téri jelenete és az a pillanat, amikor
 megtalálja anyját és régi életét.

De ezekben a jelenetekben nemcsak
 a rendező, hanem elsősorban Kiss Fe-
 renc is művésze csúspontján jár.
 Ennek a nagyszerű színésznek széles
 skálájú játékkészsége, pazar jeleneti
 sorát varázsolja a vászonra. Dayka
 Margit szép, őszinte játéka mellett
 sem tud teljes illúziót kelteni. Maly
 Gerő és Vaszary Piroka remek humo-
 ra minden jelenetben őszinte derut
 kelet, de a többi szereplő is kitűnő. A
 kísérő műsorban a színes trükkfilm ez-
 úttal ötletelen, a híradó és a
 hollywoodi séta ellenben nagyon jó.

Honfoglalók

Az Apolló mozgó bemutatója.

Az Amerika hőskorában játszódó
 mese csak helyenként elégt ki. Szá-
 mos jelenetében felkísértének a már
 számtalanszor feldolgozott fordulatok.
 A rendezés azonban ügyes elgondolá-
 saival, jól mozgatott tömegjeleneteivel
 és nagyon finom technikai megoldá-
 sával sok mindenért kárpótol. A sze-
 replők pedig élen a kitűnő Joel Mac
 Creaval és Francias Deevel, elsőran-
 gúak. — A kísérő műsor jó.

Országos vásárok

Országos vásárt a következő héten
 az alábbi helyeken tartanak:

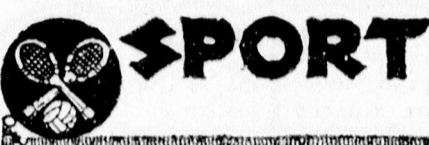
Április 10-én vasárnap: **Alpár, Ceg-
 léd, Cséka, Ráckeve.**

Április 11-én hétfőn: **Baktalórán-
 tóháza, Dévaványa, Dunapataj, Ercsi,
 Fehérgyarmat, Győr, Hajdúszoboszló,
 Hegykö, Kiskomárom, Kisláng, Lenti,
 Magyarkeszi, Mohács, Nova, Nyíregy-
 háza, Ozora, Pásztó, Putnok országos,
 Ráckeve, Bombány, Sátoraljaújfalu,
 Sümeg, Szulok, Tiszacsege, Tiszadob,
 Vámosmikola, Várpalota, Vásárospe-**

Április 12-én kedden: **Dunapataj,
 Ercsi, Gáva, Geszthely, Góti, Nagy-
 ecsed, Nagyarsány, Pásztó, Rétság,
 Sármedve, Szentgyörgyvölgy, Sze-
 n. Iórc, Zalaegerszeg havi.**

Április 13-án szerdán: **Abauj-
 szántó, Balatonfüred, Csorna havi,
 Morágy, Nagykonyi, Nagyamada, Sze-
 kesfehérvár, Zalaszentgrót.**

Április 14-én csütörtökön: **Csókő,
 Devecser, Diósgyőr, Fertőrákos, Ka-
 pposzkekes.**

Sporthíradó

A DEBRECZEN sporthírszolgálat
 jelenti:

A Boeskaik-nál teljes a bizonytalan-
 ság a csapatösszeállítását illetően. Meg-
 pénteken, a szokásos heti játékosérte-
 keztet után sem tudja sem a vezetőség
 sem az edző, milyen csapat áll ki a
 Phöbus elleni mérkőzésre. Sok függ
 attól Janzós tud-e játszani, vagy nem.
 Telekire már nem számít a vezetőség,
 mert olyan kitérő és lemondóízü level
 érkezett tőle.

A valószínű csapat: **Kertes, Nádas,
 Janzós.** Ha Janzós nem tudna játszani,
 akkor Palotás lenne a másik hát-
 véd. — Fedezetsor: **Elek, Boross, Be-
 csik, Csatársor: Markos, Orosz, Finta,
 Takács, Hajdú.** De lehet, hogy Palotás
 lesz a jobbösszekötő és akkor a fede-
 zetsor: **Orosz, Belesik, Elek.** (Boross
 pihenne, mivel nincsen formában).
 Változna a helyzet, ha Teleki esetleg
 mégis játékra jelentkezne. Az új esa-
 társzerzeményt Pásztót még nem sze-
 repelteti a Boeskaik.

A Phöbus nagyban készül a debre-
 ceni mérkőzésre. A Debrecenbe érkező
 Füléres Gyorssal nagyjából számú szur-
 kolóhad kíséri el. Két pesti határbíró
 is hoz magával a Phöbus. A csapat
 összeállítását ott is bizonytalan. P. Sza-
 bó megvált a Phöbusból. Béky jobb-
 szélső játéka is kétes.

A Boeskaik helyárleszállítást eszközölt
 a Phöbus mérkőzésre és az állóhelyet
 megszüntette, állóhely árát el-
 lehet a tribünnel szemben. Remélhető-
 leg a közönség jó megértéssel fogadja
 ezt és támogatja a végveszélyben levő
 Boeskaik-t.

A Törekvés feljelentette Markost a
 vasárnapi mérkőzés utóhullámszá-
 képen. A Boeskaik viszont válaszképen
 a Törekvést jelenti fel. Ugylátszik
 nem a legsimább mérkőzés volt ott a
 Bihari úton.

A DISE játékosai vasárnap 2 órára
 a Boldogkert pályán megjelenni szit-
 veskedjenek. — Intéző.

Városi hirdetmény

Debrecen sz. kir. város polgármes-
 tere. 17131—1938. V. HIRDETMEYNY
 A nagyméltóságú m. kir. Kereskede-
 dem és Közlekedésügyi Miniszter Ur
 13.997/1938 XI számú körrendeleté-
 ben a 41959/1937. XI. számú körrende-
 let hatályon kívül helyezésével az
 alábbiakat rendelte el: 1. Az állami és
 törvényhatósági tisztviselőkre, vala-
 mint a m. kir. Közigazgatási Bíróság-
 nak 1911. évi 558/K. számú ítélet sze-
 rint az állami tisztviselőkkel egyenlő
 elbírálás alá eső államvasúti tisztvise-
 lőket az 1890. I. t. c. 99. §-ának 5.
 pontja alapján korlátlan mentesség
 illeti meg az út- és közvezetvám
 továbbá az 1890. I. t. c. értelmében
 igazolt vagy engedélyezett vám-
 szedési jog alapján szedett híd- és víz-
 fizetése alól, amely kiterjed az őket szállító
 fogatra (járműre) is, sőt ugyan-e tör-
 vényszakas 10. pontja szerint az őket
 szállító de üresen visszatérő magán-
 fogatokra is. 2. Az állami és törvény-

hatósági tisztviselőt szállító fogat
 (jármű) akkor is mentes, az út köve-
 zet- és híd- és víz- fizetése alól, ha a
 fogaton (járművön) más személy is
 helyet foglalt. 3. Az 1. pontban sza-
 bályozott korlátlan vámmentesség, az
 állami és törvényhatósági tisztviselőt
 csak abban az esetben illeti meg a
 komp (rév) vá m fizetése tekinteté-
 ben, ha a kompra (révre) vonatkozó-
 lag rendeletileg megállapított vám-
 díjszabás, vagy vámenegély az állami
 és törvényhatósági tisztviselőkre nézve
 korlátozást nem tartalmaz. E rendel-
 kezőm a m. kir. Közigazgatási bírósá-
 g elnökének a már hivatkozott
 147.1938. eln. számú átiratában fog-
 laltakon alakul, amelyek szerint az
 1890. I. t. c. 99. §-ában körvonala-
 zott útd- és rév- és víz- és víz- és víz-
 mentesség (3) bekezdése szer-
 rint az ott meghatározott módon
 korlátozható. 4. A korlátlan vám-
 mentességgel rendelkező személyen
 vagy személyeken kívül a fogaton,
 járművön, más — vámköteles —
 utas is helyet foglal, a fogat (jár-
 mű) után jár komp (rév) vá m be-
 szedhető még akkor is, ha jármű-
 vet a vámentes egyén bérelte ki,
 vagy az ő tulajdona. Önként értető-
 dik azonban, hogy ilyen esetben a
 kompvámt csak a vámentes egyént
 szállító művön helyetfoglaló vámköte-
 les egyéntől szabad követelni. 5. A
 vámentes egyént szállító fogat, (jár-
 mű) kocsisának; illetőleg vezetőjének
 jelenléte nem teszi a játművet vá-
 mkötelessé akkor sem, ha a kocsist vagy
 vezetőt a maga személyében vámmen-
 tesség nem is illeti meg. 6. A vá-
 mentességi jogot, illetőleg személyi
 azanasságot az 1. pontban említett
 tisztviselőknél természetesen igazol-
 niok kell, még pedig hivatali előd-
 nek a m. kir. Belügyminiszter Urral
 egyetértőleg kiadott 35329/1891. K. M.
 számú körrendelete értelmében (1.
 ort. 1891. évf. 113. szám alatt) kiál-
 litott és az ország egész területén é-
 rvényes hivatalos igazolvánnyal, vagy
 a törvényhatóság első tisztviselőjével
 is közölt 87427/1921. illetve 99813/
 1928. K. M. számú rendelet szerint a
 m. kir. államvasúttak részéről kiállit-
 tott és a folyó naptári évre érvényesi-
 tett arékes igazolvánnyal, vagy eset-
 leg más hivatalos okirattal. Vámmen-
 tesség illeti meg az 1890. I. t. c. 99.
 §-a 1. bekezdésének 4. pontja értelmé-
 ben a fegyveres erőhöz tartozó, vagy
 annak szolgálatában álló egyéneket és
 a szállításukra használt fogatokat
 járműveket is. Ha ezeknek az egyé-
 neknek, vagy szállítási eszközeinek
 katonai minősége külsőleg fel nem
 ismerhető, azt megfelelő hatósági igaz-
 olvánnyal kell igazolniuk. 8. A vá-
 mentesség igazolásának elmulasztása
 vagy megtagadása a vámdíj lefizetésé-
 nek kötelezettségét vonja maga után.
 9. A 6. illetve 7. pont szerinti igaz-
 zolt tisztviselőket, illetőleg a fegyve-
 res erőhöz tartozó, vagy annak szol-
 gálatában álló egyéneket vámmentes-
 ség illeti meg, abban az esetben is, ha
 nem hivatalos küldetésben járnak el.
 10. A 2—5. pontokban foglalt rendel-
 kezéseket az 1890. I. t. c. 4. bekezdé-
 sének 4. pontjára való figyelemmel a
 fegyveres erőhöz tartozó vagy annak
 szolgálatában álló egyénekre és szal-
 litásokra használt fogatokra (jármű-
 vekre) nézve is alkalmazni kell. 11.
 Egyáltalában nem illeti meg a vá-
 mentesség a nyugdíjazott állami vagy
 törvényhatósági tisztviselőt, illetőleg a
 fegyveres erőhöz már nem tartozó,
 vagy annak szolgálatából kivált
 egyént, sem aki a minőségét a 6. pont-
 ban megjelölt módok egyikén sem
 igazolja, vagy annak igazolását meg-
 tagadja. 12. Az a tisztviselő, illetve
 katonai egyén, aki az előző pont alá
 esik, vámdíj fizetés megtagadásával
 kihágást követ el, amely kihágást az
 1890. I. t. c. 143. §-ának utolsó be-
 kezdése szerint a vámdíj tiszszerez-
 összegében való elmarasztalással kell
 büntetni. Debrecen, 1938 április hó 7.
 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja yidokról kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtekinthetők. Jelíges hirdetésekre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Egész finom trikó selyem nadrag kis gyári hibával 98 fillér
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

FÜSZERKERESKEDŐK, KOCSMÁROSOK ÉS CUKRASZOK figyelmébe!
A tisztifőorvosi rendelkezőkkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál darabonként 12 fillérért.

Alkalmazást nyer férfi

Portafió, ügyes, azonnalra felvétetik „Frohner” szálloda, Piac uca 67.

Cipészsegéd fiatal, kezdő, állandó munkára felvétetik, Mester uca 50. 1205

Alkalmazást nyer nő

Szorgalmas, jómegjelenésű kiszolgáló leányt felveszek, Budai Ézsaiás uca 63. üzletben. 1214

Kiutóleány felvétetik, fűszerüzlet, Bika bérház. 1211

Háztartási alkalmazott

Szakácsnő azonnalra, vagy 15-i belépésre kerestetik. Jelentkezhetni lapunk kiadóhivatalának pénztáránál. (vv)

Bejáróleány jelentkezően jó bizonyítvánnyal Péterfia 30 keresztülpület, utolsó ajtó. 1213

Szakácsnő, idősebb, aki kitűnően főz, jó bizonyítványa van, kényelmes helyen azonnal alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóhivatal pénztáránál. 1206 vv.

Bejáró takarítónők és szépen mosni, vasalni tudó mosónő felvétetik, „Pannonia” szálloda. 1189

Alkalmazást keres nő

Fehérnemű farráshoz házakhoz ajánlkozom, Wilhelm-ric, Busi uca 17. harmadik ajtó. 1190

Lakásomra mosást olcsón vállaltok, hófehérre mosok gyönyörűen vasalok. Janicsk Hermina, Honvéd uca 8. 1267 4. 6.

Ajánlat

Szeplő-majfolt pattanás, sömör és az összes tavaszi archibákra ártalmatlan ápolószerek Földes illatszer-tárban, Vigmozi bejárót.

Fűszerkereskedők, kocsárosok és cukraszok figyelmébe! A tisztifőorvosi rendelkezőkkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál, darabonként 12 fillérért. vv

Fáy-arcakrémes tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Aranyegyszarvú gyógyszer-tára, (színház mellett). 199 11. 30

Kalapudonságok megérkeztek „Aranyál” Sas uca 4. Segéd és tanulóleányt felveszek. 687 4. 15.

Ciánosztason bizalommal a „Csala” ciánzó vállalattal, Rakóczi uca 9. sz., telefon: 11-27. sz. 561 6. 30

Poloskairtást, ciángázzal, lakások át-vizsgálását felelősséggel végzi, Kiss, Kigyó uca 5. szám. 698 4. 50.

Gyári maradókból jól és szokatlannul olcsón öltözködhetsz! Dr Révészné, Piac u. 42. Pannonia udvarban. 1001+

15 pengőért már kaphat egypár függőnyt grenadinból nálam. Rosomanné Rothermere uca 36. 1122 4 17.

Takaréktűzhelyét ha rossz kieseréli újat, ha nem süt, vagy füstöl felelősséggel kijavítja Nagy István, Széchenyi uca 6. 303. 4. 27

Cipőt olcsón és jól Ókrós sajtáskészítvényü raktárból. Sas u. 1. 836. 4. 17

Varrógép-kölesönzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javítások jótállással. Eisenberger, Csapo uca 101. szám 125+

Maradékárúk crepedechine, italiás, taft, voal stb. leg-olesőbban Maradéküzlet, Degenfeld tér 11. 178+

Fajtisza, bronzpulyka tenyésztojas, április 15-ig 1 P, május 1-ig 80 fillér, ma jusban 50 fillér. Napos pulyka darabja 2 pengőért előjegyezhető Saád Gyuláné Aradványpuszta, Szabolcs-megye. 1001 5. 3.

Rendelésből visszamaradt cipők igen olcsó árúitása. Kovács, Deák Ferenc u. 3. szám. 108+

Villaaykörte csere 20 fillér, gramofon, s tenniszfelszerelés. Mindent cserélünk. Vagyonmentő Hunyadi u. 18. szám. 1701+

Villanyondulási garanciával, szép víz, vasondulási. Nagy Lajos fodrásznál, Parkamara. 1209

Hihetetlen olcsó árban kaphatók maradók és kilósárúk, József kir. herceg uca 2. sz. Bikával szemben. 1206

Kereslet

Veszek bútort, varrógépet, mindenfélé ingóságot. — Andrászkó, Csapo uca 16. sz. Hívásra jövök. 96+

Keresek megvételre 5—10 hold földet. Lehetőleg épülettel, Debrecen környékén. Értekezés: Szapannos uca 23. 1202

Kisebb házat, istállót lebontásra veszek, Sina Miklos uca 23. 1001

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungaria penzióban szobak napokra s hónapszámra, Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 949 vv

Elelmiszer ital

Tolesvai bor névnapokra, egyéb alkalmakra olcsón termelői pincében. Széchenyi uca 22. udvarban. 1681 4. 15

„Tóby” borpincéje, Árpád tér 5 ajánlja ó- és új borait, I. rendű, olcsó árak. 835. 4. 17

Társ

Új hérautóhoz társat keresek. Értekezni 31—37 telefonon. 1065 4. 27.

Pénz

Ezer pengő, rövidlejáratú kölcsönt, ingatlanfedezetre sürgősen keresek. Közvetítők díjazva. Ajánlatok „Többszörös fedezet” jellegre a kiadóba. 1001

Bútor

Kifogástalan szép palisander ebédlő, elfogadható áron eladó. Nagy Imrénéknél, Kossuth uca 26. 1055

Komplett, modern ebédlő eladó, Piac uca 16. szám, 11. emelet 3. 1204

Eladó komplett rézhálószoba és ódivatú ebédlő. Bika bérház, I. emelet 4 ajtó 1207

Autó, motor kerékpár

KERÉKPÁROK szakszerű olcsó javítása Alkatrészek. SZALAI műszerész. Hatvan uca 17. 213 4. 25

Üzemképes „Morgan” autó jutányosan eladó. Hajdúbószörmény, Jókai 24. 1104

Weisz műszerésznél szakszerű javítás, kerékpár és alkatrészek legjutányosabban, Piac uca 66. 979 5. 3.

Autógumit legolesőbban javít és futó Vágó, Erzsébet u. 115. szám. 212 4. 24.

Tüzelő anyagok

Tölgyfa, dongának való száraz. 200 mázsa eladó. Balog Gábor Hajdúbadházi, Kazinczy uca 32. 1192

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás, hallos összkomfortos lakás központban ideig lencsen májustól novemberig átadó. Cím a kiadóban. 1208

Kettő szoba, előszoba, konyha, víz-gáz, Csapo uca 41. Értekezhetni udvarban. házmasternél. 1197

Kiadó lakás nagyobb

Négyoszobás, komfortos elsőemeleti lakás májusra Hungaria palotában kiadó. 1171

Lakást keres

Keresek egy, vagy kétszobás lakást, mellékcucában, vagy kerthelyiségben, magános udvar. Ajánlatokat „Állami fixes” jellegre a kiadóba kérem. (A)

Két, vagy háromszobás, modern komfortos, esetleg garzon lakást keresek. Cím a kiadóban. 1178

Ingóság eladás

„Berke” mérleg eladó, Csapo u. 34., bentesszlet. 1212

Rézüst, olcsón eladó. Arany János uca 20. keresztülpület. (A)

Vegyés

Fügefá, szép gyökeres példányok 20 30 50 filléres árban kaphatók, Hatvan uca 24., házmaster nélkül. 225

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró hasított akác kapható, házhoz szállítva, Vágó tűzifakereskedésében, (Margitfűró mellett). — Telefon: 10—24. 1755 5. 16

Alighasznált 27 lóerős szivógáz lo-komobil, használt, jó-karban levő Bächer és Kühne néhez kettőseké, ócska 3 vasú mélyszántó Cormick traktorok, alighasznált Johnston kéveköti aratógép olcsón kaphatók Deák Ferenc uca 11. alatti gépraktárban. 1146

Permetezőhordók gulyadézsák, kútvedrek virágdedények, legolesőbban Nap uca 4. alatt kaphatók. 1194

Hengertűrgép, lakatos és kovács szer-zszámok eladók. Nagy-vátnál, Kossuth uca 29. szám. 1210

Boszniai aszalt szilva 1.10 kilója a Déligyümölcsesarnok ban. Piac uca 7.

Gazdasági termények

Szőlővesszők, saját telepemről, por-hajas és kétéves gyö-keres csemege és bor-fajokban már 3 fillér-től kaphatók. Árpád tér 33. szám. 216 4. 9.

Eladó házhely

Olcsó házhelyek a Luther- és Kuruc ut-rák sarkán, részletfize-tésre is eladók. Felvilá-gosítást ad: dr. csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1006 vv

Parcellák, termő gyümölcsös-sel eladók. Sesztina uca 4. szám, Kisállomás mellett. 1758 4. 16

Eladó ház

Adómentes új ház eladó, nagy kert és gyümölcsös-sel, — egy szoba, konyha, elő-szoba, spájz. Értekezni a helyszínen: Gerébi telep, Király Ferenc u. 37. szám, vagy József kir. herceg uca 71. sz. Szathmári. Ügynököt díjazok. 1148

K. Tóth K. utca 42. sz. ház 600 négyszögöl gyümölcsös-kerttel eladó. Értekezni Ötmalom u. 1. sz. Su-lyoknál. 792, 5, 1

Földbérlet

Bérletet keresek 80—150 kh-ig terjedőt október 1-re. Ajánlatokat „Jó bérlo” jellegre a kiadóba ké-rem leadni. 1006 vv

Eladó föld

Eladó ötvenöt kat hold fekete föld, tanyaépületekkel. A Bánom-kertben 944 négyszögöl föld, pajta-val, Hajdúszoboszlón id. Czegléd Lajos, Ra-kóczi út 74. 524 vv.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.